Гос. книжная палата СССР
ОПИСАНО

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 276 (19.052). ● Шанба, 1 декабрь 1984 йил ● Баҳоси 3 тийин.

ХУШХАБАРЛАР

● **Яйловлар бойимоқда.** Республика яйлов-мелиорация қурилиши бирлашмасига қарашли Самарқанд қурилиш-монтаж бошқармаси Советобод агроучасткасининг ходимлари чўлда ўсадиган озуқабоп экин — изень уруғлигини тайёрлаш ишларини тугатдилар. Бу уруғлик 2,5 минг гектар майдон учун етарлидир.

● **Меҳнатни енгиллаштирди.** Тошкентдаги 2-ғалла маҳсулотлари комбинатида монтаж қилиб бўлинган янги қурилма юк ташувчиларнинг бутун бир бригадаси ишини бажармоқда. Қурилма мураккаб операцияни — унни қопга жойлаш ишини бажариш учун мўлжалланган. Энди корхонада бу иш аввалгидан 2,5 баравар тезроқ амалга оширилмоқда.

● **Топшириқдан ташқари.** «Хоразмводстрой»нинг Гурландаги трестидан П. Аллаберганов бригадаси иш графигидан бир йил ўзиб кетди. Бригада пландан ташқари янгидан ўзлаштирилган 200 гектар ерга эга бўлиб, «Гулистон» ва «Янгиобод» совхозларидаги далаларни сувга сероб қилган. Бригада коллективи белгиланган топшириқдан ташқари 10 километрдан зиёд зовур-қувурни ётқизди.

КРЕМЛДА СУҲБАТ

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. А. Тихонов 29 ноябрь куни Кремлда АҚШ савдо-саноат доираларининг таниқли намояндаси, Америка — Совет савдо-иқтисодий кенгашининг ҳамраиси, «Арчер дэниэлс мидленд» фирмаси директорлари кенгашининг раиси Д. Андреасни қабул қилди.

Совет — Америка муносабатларига доир масалалар юзасидан жумладан иккала мамлакат ўртасида савдо-иқтисодий алоқаларнинг ҳозирги аҳволи ва истиқболлари тўғрисида фикрлашиб олинди. Шу муносабат билан Совет Иттифоқи АҚШ билан икки томонлама муносабатларни яхшилаш учун, шу муносабатларни соғлом, ўзаро манфаатли асосда ривожлантиришнинг амалий йўлларини қидириб топиш учун курашаётганлиги қайд этиб ўтилди. Н. А. Тихонов таъкидлаганидек, бундай ёндашув қуролланиш пойгасини жиловлаш, халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш, ядровий ва космик қуролларга тааллуқли масалаларнинг бутун комплекси юзасидан амалий аҳдлашувларга эришиш борасида СССРнинг принципиал йўли билан узвий боғлангандир.

Д. Андреас СССР билан АҚШ ўртасида жумладан савдо-иқтисодий соҳадаги муносабатларнинг яхшиланишини ёқлаб фикр билдирди. У Америка — Совет савдо-иқтисодий кенгашининг ишига доимий эътибор бериб келаётганлиги учун Совет ҳукуматига миннатдорчилик изҳор этди.

(ТАСС).

БЕШ ЙИЛЛИКНИНГ ТУГАЛЛОВЧИ ЙИЛИ

Йиллар пиллапоясидан одим ташлаётган мамлакатимиз бир ойдан сўнг ўн биринчи беш йилликнинг сўнгги, тугалловчи йилига, КПСС XXVII съездига актив тайёргарлик кўриладиган йилга қадам қўяди. Совет кишилари бу йилги планни муваффақиятли туғаллаш, келгуси йилни дадил бошлаш учун пухта замин яратиш мақсадида сабот билан меҳнат қилмоқдалар. Улуғ Ватан урушидаги Ғалабанинг 40 йиллигини, стахановчилик ҳаракатининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш йўлидаги оммавий социалистик мусобақа кенгаймоқда.

Келгуси йилда ва перспектив даврда экономикамизни ривожлантириш режалари яқинда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида батафсил кўриб чиқилди. Ўтган куни эса ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советининг II сессияси ўз ишини тугаллади. Сессия мамлакатни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1985 йилги Давлат плани тўғрисидаги СССР Қонунини ҳамда мамлакат Давлат бюджети тўғрисидаги СССР Қонунини бир овоздан тасдиқлади.

«Эндиликда белгиланган режаларни амалга ошириш соҳасидаги пухта ва собитқадам ишни ташкил этиш масаласи биринчи ўринга чиқариб қўйилмоқда, — деб уқтирди ўртоқ К. У. Черненко КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида. — Масала шу тарзда қўйилмоқда, ПЛАН СЎЗСИЗ БАЖАРИЛИШИ, имконияти ва зарурати бўлган жойларда эса ошириб бажарилиши КЕРАК».

Беш йилликнинг тугалловчи йили топшириқлари пухта иқтисодий заминга таянади. Шу йилнинг охирига бориб, асосий ишлаб чиқариш фондларининг жами қиймати салкам 1,5 триллион сўмликни ташкил этади. Бу — жуда катта потенциалдир. Экономикамиз янада жўшқин ривожлана бошлади. Кейинги икки йил халқ хўжалигининг деярли ҳамма тармоқлари ишида ижобий силжишлар билан нишонланди. Ижтимоий ишлаб чиқаришни ўстириш суръатлари ошди, унинг сифат кўрсаткичлари яхшиланди ва шу асосда совет халқининг турмуш даражасини янада оширишга эришилди.

Энди партиямиз экономикадаги ижобий силжишларни мустаҳкамлабгина қолмай, уларни янада кўпайтириш вазифасини қўймоқда. 1985 йил учун тиғиз, аммо реал планлар тасдиқланди. Энг муҳим иқтисодий кўрсаткичларни ўстириш суръатлари беш йилликнинг дастлабки тўрт йилидаги ўртача кўрсаткичлардан юқорироқ қилиб белгиланди. Истеъмол ва жамғарма учун фойдаланиладиган миллий даромад 3,5 процент ўсади. Саноат ишлаб чиқариши 3,9 процент, шу жумладан «Б» группа маҳсулоти 4 процент кўпаяди. Машинасозлик ва металл ишлаш маҳсулоти бир йил ичида 6,5 процент ортади, бу эса барча тармоқларни техника билан қайта қуроллантиришни жадаллаштириш имконини беради.

Беш йилликнинг тугалловчи йили совет кишиларининг КПСС XXVI съезди белгилаб берган вазифаларни амалга ошириш соҳасидаги бунёдкорлик меҳнатини якунлайди. Биз фахрланадиган ишлар кўп. Бу гап аввало давлат планининг социал бўлимига — ижтимоий истеъмол фондларини ўстиришга, уй-жой бинолари, мактаблар, касалхоналар, поликлиникалар, болалар боғча-яслилари қурилишига тааллуқлидир. 1985 йилда аҳолининг реал даромадлари 3,3 процент кўпаяди. Бу эса ўтган тўрт йил мобайнидаги ўртача кўрсаткичдан анча юқоридир.

Беш йиллик топшириқларини бажариш давомида хўжалик ишимиздаги бир қанча камчиликлар ҳам аниқланди. Янги техника ва технологияни ишлаб чиқаришга жорий этиш соҳасидаги топшириқлар тўла-тўкис бажарилмаяпти. Бир қанча корхоналар, колхоз ва совхозлар ҳозирча ўз имкониятларидан паст даражада ишламоқдалар, план ва социалистик мажбуриятларни бажармаяптилар. Бир қатор тармоқларда ёқилғи ва энергия, қурилиш материаллари тежамсиз сарфланмоқда. Бу йил энергетиклар, кўмирчилар, ўғит ишлаб чиқарувчи, целлюлоза-қоғоз маҳсулоти ишлаб чиқарувчи корхоналарнинг ходимлари бу ресурсларни кўп миқдорда ортиқча сарфлаб юборишга йўл қўйдилар. Иккиламчи хом ашёнинг кўпдан кўп ресурсларидан ёмон фойдаланилмоқда. Барча тармоқлар ҳам гарчи ҳеч ким заказ қилмаган бир талай маҳсулотни пландан ташқари ишлаб чиқараётган бўлсалар ҳам, белгиланган номенклатурадаги жами маҳсулотни ишлаб чиқариш планларини муваффақиятли бажармаяптилар. Харидорлар халқ учун чиқарилаётган кўпгина молларнинг сифати хусусида ҳақли равишда эътироз билдирмоқдалар. Ишга тушириладиган муҳим объектларни фойдаланиш учун топшириш, ишлаб турган корхоналарни реконструкция қилиш планлари бажарилмаяпти.

Камчилик ва нуқсонларнинг асосий сабабларидан бири шуки, айрим хўжалик ходимлари орасида бепарволик, хотиржамлик кайфиятлари пайдо бўлмоқда, улар дастлабки муваффақиятларга эришгач, иш маромини пасайтириб юбормоқдалар. Бу эса меҳнат ва план интизомининг савиясига салбий таъсир қилмоқда, иш учун одамларнинг масъулиятини пасайтирмоқда. Ҳозирги вазифа шундан иборатки, ҳали ҳам орқада қолаётганлар имиллламай, илдамроқ ҳаракат қилишлари, планни уддалаётганлар илғорларни қувиб етишлари, олдинда бораётганлар суръатни бўшаштирмасликлари лозим.

Ишлаб чиқаришни интенсивлаш ва аввало меҳнат унумдорлигини ошириш кўрсаткичларини ўстиришнинг юксак суръатлари — янги йил планининг муҳим хусусиятидир. Ишлаб турган корхоналардаги асосий фондлардан тўла-тўкис фойдаланиш керак. Чунки бир қанча тармоқларда иш жойлари ва меҳнат ресурсларини кўпайтирмай ва ҳатто, қисқартириб, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш белгиланган. Катта миқёсдаги экспериментни кенгайтириш ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга ёрдам беради.

Агросаноат комплексининг ходимлари Озиқ-овқат программасини бажариш устида янада сабот билан меҳнат қилишлари зарур. Улар ердан, сувдан, техника, ўғит, меҳнат ресурсларидан фойдаланишни яхшилашлари, маҳсулотнинг истеъмолчига етиб боргунча йўлда нобуд бўлишини кескин чеклашлари керак.

Инсон ҳақида, унинг фаровонлиги тўғрисида ғамхўрлик қилиш аввалгидек ҳамма планларимизнинг марказида туради. Коммунистик партия билан давлатнинг халқ фаровонлиги тўғрисидаги кучайиб бораётган ғамхўрлигига жавобан совет кишилари беш йилликнинг тугалловчи йилини зарбдор меҳнат йилига айлантиришга, бир маромда, юксак суръат билан ишлашга, хўжаликни оқилона, тежамли юритишга интилмоқдалар.

Планлар бажарилишининг муваффақияти миллион-миллион совет кишиларининг ташаббуси ва активлигига боғлиқ. Партия ташкилотлари экономикага раҳбарлик савиясини ҳар томонлама оширишлари, омма орасидаги партиявий, сиёсий ишни кучайтиришлари лозим. Ҳар бир партия ташкилоти бу йилги ва беш йилликнинг тугалловчи йилидаги топшириқ ҳамда мажбуриятлар қандай бажарилаётгани устидан пухта контроллик ўрнатиши керак.

Келгуси йил учун салмоқли муқобил планлар ва социалистик мажбуриятлар ишлаб чиқиш учун янги-янги ички хўжалик резервларини қидириб топишга меҳнат коллективларини руҳлантириш муҳимдир.

Тугалловчи йилни зарбдор йилга айлантириш, уюшқоқлик билан, оқилона иш олиб бориш — коммунистик бунёдкорлик, Ватаннинг иқтисодий ва мудофаа қудратини янада мустаҳкамлаш йўлида янги катта қадам қўйилишини таъминлаш демакдир.

[«ПРАВДА» газетасининг 30 ноябрдаги бош мақоласи].

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси навбатдаги мажлисида ўртоқ К. У. Черненконинг Буюк Британия лейбористлар партияси раҳбари Н. Киннок билан суҳбати якунларини муҳокама этиб, тўла-тўкис маъқуллади. Бунда лейбористлар партияси Англиянинг сиёсий ҳаётида каттагина роль ўйнаётганлиги ҳамда СССР билан Буюк Британия ўртасидаги муносабатларни ижобий ривожлантириш учун шу партия билан мулоқотларнинг муҳимлиги қайд этиб ўтилди

Лейбористлар партиясининг мудофаа ва хавфсизлик масалаларига доир программаси муносабати билан ўртоқ К. У. Черненко билдирган мулоҳазаларнинг аҳамияти алоҳида таъкидланди. Бу программа Британия территориясида ҳар қандай ядро қуролини йўқотиб, мудофаа системасини ядросиз асосга қуришни кўзда тутади. Шундай программа амалга оширилган тақдирда СССР ўз зиммасига Буюк Британияга қарши ядро қуролини ишлатмаслик мажбуриятини олган бўлур эди ҳамда Англия томони йўқ қиладиган ядровий ракеталар сонига тенг миқдорда СССР ўзининг Европа қисмидаги ўртача олисликка учириладиган ракеталарини қисқартиришга ҳамда йўқ қилишга тайёр бўлур эди.

Шунга қатъий ишонч билдирилдики, ҳозирги халқаро вазият ишчилар ҳаракати ва барча прогрессив, демократик, тинчликсевар кучлар уруш хавфининг олдини олиш, етилган масалаларни халқлар тинчлиги ва хавфсизлигини ҳимоя қилиш манфаатлари йўлида конструктив, тенг ҳуқуқли асосда ҳал этишга кўмаклашиш ишига актив ҳисса қўшишларини қатъий талаб этади.

Австрия Республикасининг федерал канцлери Ф. Зиноваццнинг Совет Иттифоқига қилган расмий визити, ўртоқ К. У. Черненконинг у билан суҳбати, ўртоқ Н. А. Тихонов билан ўтказилган музокаралар ҳамда ўртоқ А. А. Громиконинг Австрия ташқи ишлар министри Л. Грац билан учрашуви натижалари тўғрисидаги масала кўриб чиқилди. Икки томонлама муносабатларга ва муҳим халқаро проблемаларга доир масалалар юзасидан Австрия раҳбарлари билан фикрлашувлар шубҳасиз, томонларнинг ўзаро манфаати, Европа тинчлиги ва ялпи тинчлик манфаатлари йўлида СССР билан Австрия ўртасидаги ҳамкорликни янада ривожлантиришга кўмаклашади. Сиёсий бюро мустақил ва демократик Австрияни тиклаш тўғрисидаги давлат шартномасига ҳамда у қабул қилган доимий бетарафлик статусига таянаётган Совет — Австрия муносабатлари турли ижтимоий тузумдаги давлатлар самарали тинч-тотув яшашининг намунаси бўлиб келганлигини ва шундай бўлиб қолаётганлигини қайд этиб ўтди.

Сиёсий бюро Тюмень областида нефть қазиб чиқариш юзасидан план топшириқлари бажарилишини таъминлаш тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Тюмень нефтчиларининг иш самарадорлигини ошириш ва Ғарбий Сибирь нефть-газ комплекси корхоналаридаги мавжуд резервлардан яхшироқ фойдаланишга доир конкрет тадбирлар белгиланди. «Башнефть» ва «Татнефть» бирлашмаларининг корхоналари ҳамда ташкилотлари кучлари билан Тюмень областида нефть қазиб чиқарувчи ишлаб чиқариш қувватларини оширишда ёрдам бериш юзасидан Бошқирдистон ва Таристон область партия комитетларининг ташаббуси қўллаб-қувватланди.

КПСС делегациясининг Руминия Коммунистик партияси XIII съезди ишида қатнашганлиги тўғрисида ўртоқ В. В. Шчербицкийнинг ҳамда Совет партия-ҳукумат делегациясининг Монголия Халқ Республикаси эълон қилинганлигининг 60 йиллигига бағишланган тантаналарда бўлиши ҳақида ўртоқ В. В. Гришиннинг ахборотлари кўриб чиқилди. Шу делегацияларнинг фаолияти ҳамда совет вакилларининг қардош партиялар ва давлатлар раҳбарлари билан ўтказган суҳбатларининг якунлари маъқулланди.

Сиёсий бюро СССР Олий Совети делегациясининг Вьетнам Социалистик Республикаси, Лаос Халқ Демократик Республикаси, Кампучия Халқ Республикасига қилган расмий дўстона визитлари тўғрисида ўртоқ В. И. Долгихнинг ахборотини тинглади. Шу нарса қайд этиб ўтилдики, визитлар чоғида Ле Зуан, Кейсон Фомвихан, Хенг Самрин ўртоқлар билан бўлиб ўтган суҳбатлар, шу мамлакатларнинг парламент делегациялари билан олиб борилган музокаралар сидқидиллик ва муҳокама этилган барча масалалар юзасидан фикрларнинг тўла бирлиги вазиятида ўтиб Совет Иттифоқининг Вьетнам, Лаос ва Кампучия билан қардошларча дўстлигининг ёрқин далили бўлди. Сиёсий бюро КПСС, Совет давлати Ҳинди-Хитойдаги шу мамлакатлар халқларининг социал тараққиёт, миллий суверенитетни ҳимоя қилиш, Жануби-Шарқий Осиёда тинчлик ва хавфсизлик йўлида олиб бораётган курашида бундан буён ҳам уларнинг томонида изчиллик билан курашаверадилар деб таъкидлади.

Ўртоқ В. И. Долгихнинг Ҳиндистон бош министри Р. Ганди билан Деҳлида бўлиб ўтган суҳбати якунлари маъқулланди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида мамлакатимизни социал-иқтисодий ривожлантириш, социалистик ҳамдўстликнинг бирлиги ва жипслигини янада мустаҳкамлаш, Совет Иттифоқининг тинчликсевар ташқи сиёсий йўлини амалга ошириш билан боғлиқ бошқа бир қанча масалалар муҳокама қилинди.

ЖУРНАЛИСТЛАР КОНФЕРЕНЦИЯСИ

30 ноябрда Тошкент шаҳар ва область журналистлар ташкилотларининг бирлашган ҳисобот-сайлов конференцияси бўлиб ўтди.

Конференция делегатлари шаҳар журналистлар ташкилоти правлениесининг раиси, «Қишлоқ ҳақиқати» газетасининг редактори И. С. Сулаймонов, область ташкилоти правлениесининг раиси, «Тошкент ҳақиқати» газетасининг редактори Н. Н. Насимовнинг докладларини, шунингдек ана шу журналистлар ташкилотлари ревизия комиссиялари раисларининг ҳисоботларини тингладилар ва муҳокама қилдилар.

Конференция делегатлари матбуот, телевидение ва радио ходимларининг партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорлари, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ К. У. Черненконинг КПСС Марказий Комитети октябрь (1984 йил) Пленумида, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида сўзлаган нутқларидан келиб чиқадиган вазифаларини муҳокама этдилар.

Муҳокама этилган масала юзасидан қарор қабул қилинди.

Конференцияда Тошкент шаҳар ва область журналистлар ташкилотларини ягона — Ўзбекистон Журналистлар союзи Тошкент ташкилотига бирлаштириш ҳақида қарор қабул қилинди.

Конференция делегатлари Ўзбекистон Журналистлар союзи Тошкент ташкилоти правлениесини сайладилар.

Тошкент Журналистлар ташкилотининг ташкилий пленуми бўлиб ўтди. И. С. Сулаймонов — правление раиси, Ф. Абдураҳимова правление секретари этиб сайланди.

РЕСПУБЛИКА ЮБИЛЕЙИГА МУНОСИБ СОВҒАЛАР

„ОҚ ОЛТИН" хирмонига

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 30 ноябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

ФАРҒОНА	0,03	108,15	0,01	17,84
НАМАНГАН	0,07	103,21	—	60,61
ТОШКЕНТ	0,02	102,82	—	81,63
АНДИЖОН	0,11	101,47	—	40,19
Сирдарё	0,43	98,23	—	77,83
Хоразм	0,16	96,68	0,19	34,86
Сурхондарё	0,30	95,22	—	58,45
ҚҚАССР	0,29	85,93	0,12	54,14
Самарқанд	0,32	84,58	0,04	30,29
Жиззах	0,11	72,63	—	49,98
Бухоро	0,02	66,11	—	6,15
Навоий	0,25	71,57	0,08	21,74
Қашқадарё	0,11	54,51	0,09	21,55
Республика бўйича:	0,17	88,27	0,04	43,72
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
СУРХОНДАРЁ	0,39	121,27	—	106,16
НАМАНГАН	—	107,78	—	—
Навоий	1,00	87,10	0,68	7,74
Қашқадарё	0,20	73,25	0,16	46,32
Бухоро	0,20	66,43	—	—
Республика бўйича:	0,35	101,84	0,10	72,59

Андижон районидаги «Хартум» пахта тайёрлаш пункти ходимлари хом ашёнинг сифатига алоҳида эътибор беришмоқда. Суратда: (чапдан) пункт мудири М. Содиқов, товаршунос Ҳ. Абдураҳмонов, К. Маркс номли совхоз директори Ш. Мадихонов, лаборатория мудири М. Ортиқбоевалар топширилган хом ашёни кўздан кечиришмоқда.

Ж. Тўраев фотоси.

МАТБУОТ МАРКАЗИ хабар қилади

СИРДАРЁ

Комсомол райони меҳнаткашлари социалистик мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Қабул пунктларига 33,5 минг тонна «оқ олтин» етказиб берилди. Қўриқ ерларнинг ҳар гектаридан 23 центнердан хирмон кўтарилди. Бу меҳнат муваффақиятига «Коммунизм» колхози, «Москва», «Баҳор», «Ленинград», «Мирзачўл» совхозларининг миришкорлари муносиб ҳисса қўшдилар.

Район пахтакорлари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги шарафига яна 500 тонна дурдона топшириш мажбуриятини олдилар.

ҚҚАССР

Нукус райони заршунослари йиллик план бажарилганлиги ҳақида рапорт бердилар. Она-Ватанга 3300 тонна «оқ олтин» армуғон этилди. Ҳосилдорлик 23,8 центнерни ташкил этди. Район азаматлари республика партия ва ҳукуматининг Мурожаатномасига жавобан яна 200 тонна пахта тайёрлашга аҳд қилдилар.

* * *

Кегайли районидаги Жуманазаров номли совхозда социалистик мажбурият адо этилди. Республика хирмонига топширилган пахта 7570 тоннани ташкил этди.

Ҳар гектар ердан 30 центнер ва ундан ошириб «оқ олтин» териб олишга эришган Карл Маркс номли ва Ленин номли бўлимларнинг заршунослари муносиб ҳисса қўшдилар. Хўжалик деҳқонлари ўз имкониятларини чамалаб планга қўшимча яна 200 тонна пахта тайёрлашни кўзлашмоқда.

ХОРАЗМ

Янгиариқ районидаги Аваз Ўтар номли колхоз аъзолари 1020 гектар ернинг ҳар гектаридан 40,3 центнердан хирмон кўтариб, йиллик планни бажардилар. Ялпи хирмон 4120 тоннани ташкил этди. Шунинг 1400 тоннаси агрегатлар бункеридан тўкилди. Жуманиёз Шомуродов, Машариф Ҳожибоев, Отаназар Жуманазаров, Пўлат Отаев, Рўзимат Юсупов бошлиқ пешқадам бригадаларда ҳосилдорлик 42—46 центнерга етказилди.

Айни кунларда хўжалик аъзолари яна 150 тонна пахта тайёрлаш учун теримни қизғин давом эттиришмоқда.

САМАРҚАНД

Каттақўрғон районида бир йўла уч хўжалик йиллик план бажарилганлиги ҳақида рапорт берди. Тельман номли колхозда 6710 тонна, Карл Маркс номли колхозда 5480 тонна, Охунбобоев номли колхозда 3570 тонна «оқ олтин» тайёрланди.

ФАРҒОНА

Фрунзе районидаги Жданов номли колхоз аъзолари йиллик план бажарилганлиги ҳақида рапорт бердилар. Она-Ватан ждановликлардан 10 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» қабул қилиб олди. 3367 гектар ернинг ҳар гектаридан 29,7 центнердан хирмон кўтарилди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми социалистик қонунчиликни, ҳарбий интизомни мустаҳкамлаш ишидаги хизматлари учун ҳамда меҳнаткашлар орасида ҳуқуқ билимларини пропаганда қилишда фаол иштирок этганлиги учун Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи ҳарбий прокурорининг ўринбосари ўртоқ Владимир Анисимович **Макарченкога «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган юрист»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил самарали ишлаганлиги, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ривожлантиришга катта ҳисса қўшганлиги учун Сирдарё область Оқолтин районидаги «Фарғона» совхоз-техникумининг бош агрономи ўртоқ Комил Содиқович **Умаровга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалиги ходими»** фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон ССРда шаҳарсозлик ва архитектурани ривожлантиришдаги хизматлари учун Ўзбекистон ССР Госстройи бўлимининг бошлиғи ўртоқ Зельман Моисеевич **Гуровичга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган архитектор»** фахрий унвони берди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ЎН БИРИНЧИ СЕССИЯСИНИНГ ОЧИЛИШИ ТЎҒРИСИДА

Ўнинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг ўн биринчи сессияси 3 декабрь эрталаб соат 10 да Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида очилади.

Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутатлари 2 декабрь куни эрталаб соат 10 дан кеч соат 19 гача Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми биносида, 3 декабрь куни эса эрталаб соат 9 дан бошлаб Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида рўйхатга олинадилар.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ОҚСОҚОЛЛАР КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Оқсоқоллар кенгашининг мажлиси 3 декабрь соат 9 дан 30 минут ўтганда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг мажлислар залида ўтказилади.

ТИНЧЛИК—СОЦИАЛИЗМ ИДЕАЛИ

Социалистик мамлакатлар олимларининг 29 ноябрь куни Москвада очилган илмий конференцияси тинчлик ва қуролсизланишнинг энг муҳим проблемаларига бағишланди. СССР Фанлар академияси тинчлик ва қуролсизланиш проблемаларини тадқиқ этиш билан шуғулланувчи илмий кенгаш, Фан-техника давлат комитети ҳамда тинчликни ҳимоя қилиш Совет комитети уюштирган бу конференцияда Болгария, Венгрия, Вьетнам, ГДР, КХДР, Монголия, Польша, Руминия, СССР, Чехословакия Фанлар академиялари вакиллари, шунингдек Лаос олимлари қатнашди.

Конференцияни СССР Фанлар академияси вице-президенти академик П. Н. Федосеев очиб, бундай деди: бугунги кунда тинчликка, халқлар хавфсизлигига эришишдан, қурол-яроғларни чеклаш ва қуролсизланишдан кўра муҳимроқ ва кечиктириб бўлмайдиган халқаро проблема йўқ.

Шу йўналишдаги ишларни кучайтириш учун куч-ғайратни аямаслик, ядро хавфининг олдини олишга энг кўп даражада ҳисса қўшиш учун ҳамма ишни қилиш — олимларнинг бурчидир, деб таъкидлади нотиқ.

СССР Фанлар академияси Жаҳон экономикаси ва халқаро муносабатлар институти директори профессор А. Яковлев, Совет Пагуош комитети раиси академик М. Марков, СССР Фанлар академияси Шарқшунослик институти директори академик Е. Примаков, ЧССР Фанлар академияси вице-президенти академик З. Снитил, БХР Фанлар академияси вице-президенти академик П. Зарев ва бошқа олимлар конференцияда сўзга чиқиб, тинчлик учун курашнинг турли жиҳатлари ҳақида гапирдилар.

(ТАСС).

ТАНИШИНГ: ЖАНГОВАР ТАШКИЛОТЧИЛАРИМИЗ

АЕЛ ИШЧИ ВА ДЕҲҚОНЛАР ОРАСИДА БИЗГА МАЪЛУМ БУЛГАНДАН НЕЧА МАРТА КУПРОҚ ТАШКИЛОТЧИ ТАЛАНТЛАР, КУП ХОДИМЛАРНИ ҚАТНАШТИРИБ, АМАЛИЙ ИШНИ ЙУЛГА ҚУЯ БИЛАДИГАН КИШИЛАР БОР.

В. И. ЛЕНИН

ЗАМОНДОШИМИЗ:

МАНЗУРА МУҲИТДИНОВА

Андижон ип газлама комбинати 2 - цех партия группасининг ташкилотчиси

КОЛЛЕКТИВ— АҲИЛ ОИЛА

ТАДБИРКОР ЕТАКЧИ ПАРТИЯ ГРУППАСИНИНГ ФАОЛИЯТИ ҲАҚИДА ҲИКОЯ ҚИЛАДИ:

ҚИСҚАЧА ТАРЖИМАИ ҲОЛИ

1980 йилдан бери комбинатда ишлайди «Ҳурмат Белгиси» ордени ва «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медали билан мукофотланган. Область Совети депутати. Ёшларнинг жонкуяр мураббийси. Бир ўзи тўрт дастгоҳни бошқаради. Бир беш йилликда икки беш йиллик планни бажариш ташаббусига қўшилган. Билим юртини тугатган. Тошкент тўқимачилик институтининг Андижондаги филиалида таҳсил олмоқда.

— Инсон қуввати, иродаси ва меҳнат фаолиятининг ўлчови борми? Имкониятлар чегараси қатъий ва ўзгармасми?

Кўпинча шулар ҳақида ўйлайман. Одам битмас-туганмас куч-қувватга эга. Гап ана шу куч-қувватни тўлиқ сарфлаш ёки сарфламасликда. Агар ҳар бир киши севган касби билан машғул бўлса, меҳнати кўпчиликка ниҳоятда зарурлигини, атрофида доимо меҳрибон ва жонкуяр одамлар борлигини ҳис қилса, аминманки, унинг иши ниҳоятда самарали бўлади. Бундай кишиларнинг имкониятлари чегара билмайди.

Ўзимдан қиёс қилай. Комбинат иш бошлагандан бери иккинчи йигирув цехида ишлайман. Ўтган давр мобайнида бу ерда ажойиб, аҳил коллектив шаклланиб, камол топди. Назаримда, қалбларимиз дастгоҳларимиз чиқараётган иплар билан узвий боғлангандай. Гапнинг лўндасини айтганда, корхонада бир киши ҳамма учун, ҳамма бир киши учун ишлайди.

Бундай муҳитда ишлашнинг ўзи катта бахт. Мен ҳам кўплар сингари умумий ишимизга имкони борича кўпроқ ҳисса қўшишга интиламан. Республикамиздаги ўн беш ташаббускор ишчининг даъватига қўшилиб, бир беш йилликда икки беш йиллик планни бажаришга аҳд қилишимнинг боиси ҳам шунда. Бу улкан мажбурият қўшимча имкониятлар ахтаришни талаб қилади. Шу туфайли ҳам ҳозирги пайтда тўрт станокни бошқаришни ўзлаштириб олдим.

Яқинда, тушликдан сўнг, қизил бурчакда цех агитатори, коммунист Фотима Ҳусаинова суҳбатини тинглаб, ишчилар қизғин баҳсга берилиб кетишди.

— Ўзбекистонда, — деди агитатор, — бир кечаю-кундузда ўрта ҳисобда 92,7 миллион киловатт-соат электр қуввати ҳосил қилинмоқда, 17,8 минг тонна минерал ўғит, 25 та пахта териш машинаси, 83 минг жуфт чарм пойабзал, 178 та рўзғор холодильниги ишлаб чиқарилмоқда. 156 минг квадрат метр уй-жой фойдаланишга топширилмоқда.

— Қизиқ, республикамизда бир суткада қанча калава тайёрланар экан-а? — дея сўради кимдир.

Агитаторимиз унга шундай жавоб қилди:

— Бу ҳақда ёзишмабди. Мен, албатта, суриштириб билиб бераман.

Шу пайт цех комсомол ташкилотчиси, мастер ёрдамчиси Одилжон Исроилов луқма ташлаб қолди:

— Бировларнинг калавасини ҳисоблагунча, ўзимизникини йўқотмасак бўларди...

Одилжон баъзилар эътиборсизлик қилиб дастгоҳларни ишдан чиқараётганликлари ва калава сифати бузилаётганлигига шама қилаётганди. Ўртадаги сукунатни коммунист Матлуба Ниёзова бўлди:

— Тўғри, ёш ишчиларимиздан хатоликлар ўтмоқда. Бу — табиий. Менимча, улар билан тузукроқ иш олиб борилмаяпти. Айниқса, ёшларда дастгоҳни бошқариш сирларини ўрганишга етарли кўнгил бўлмаяпти. Натижаси эса ўзингизга маълум.

Агитатор бошлаган бу суҳбатни сменадан сўнг партия группаси йиғилишида давом эттирдик. Йиғилишга группа ҳисобидаги саккиз коммунистдан ташқари комсомол активлари, тажрибали ишчилар таклиф этилди. Унда ишлаб чиқаришда сифат ва самарадорликни ошириш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, вақтдан унумли фойдаланиш, мураббийлик ҳаракатини авж олдириш каби муҳим масалалар бўйича фикр алмашилди. Коммунистлар ҳам, партиясизлар ҳам бу соҳаларда қандай ижобий ўзгаришлар ясаш мумкинлигини конкрет мисолларда кўрсатиб бердилар. Йиғилишда муҳим қарор қабул қилдик ва уни амалга ошириш учун тадбирлар белгилаб олдик.

Шуниси қувончлики, партия группамиз йиғилишларининг барчаси мана шундай қизғин, барча коммунист ва партиясизларнинг актив иштирокида ўтади. Мен группа етакчиси сифатида бу йиғилишларимизни кўпроқ партиясиз активлар иштирокида ўтказишга аҳамият бераман. Ҳатто, бирор ишчига КПСС сафига ўтиши учун тавсиянома берилаётган пайтда, коммунистларга характеристика ёзилаётганида ҳам ишчиларнинг улар ҳақидаги фикрларини инобатга оламиз. Масалан, Света Ким, Назокат Қўзибоева сингари йигирувчиларга КПСС аъзолигига кандидатликка ўтишлари учун тавсиянома бераётганимда, гарчанд уларни ўзим жуда яхши билсам-да, ҳамкасблари, дугоналари билан маслаҳатлашиб олдим. Шундай қилиш керак. Чунки, Ленин партияси сафида бўлишга лойиқ деган қарорга келишда асло янглишиб бўлмайди.

Группамиздаги бу тажриба партия комитетида қўллаб-қувватланди ва менга партком аъзоси сифатида партия сафига қабул ва ёш коммунистлар билан ишлаш вазифаси топширилди.

Ҳозирги пайтда комбинатда беш йиллик планларини муддатидан илгари бажариш ташаббусига 1154 ишчи қўшилган. Цехимиздаги йигирувчиларнинг кўпчилиги 1985 йил ҳисобига ишлаяпти. Коммунистлар меҳнатда, жамоат ишларида барчага ўрнак бўлмоқдалар.

Коллективимизда яхши анъана бор. Биз илғор тажрибани тезда оммалаштирамиз, ўрганиб, ўргатамиз. Ишчиларимиз камчиликка йўл қўйган одамнинг айбини ҳеч қачон юзига солишмайди, қайтага унга йўл-йўриқ кўрсатиб, маслаҳат беришади. Бу коллективда аҳиллик, дўстона муносабатлар қарор топганлиги туфайлидир. Шу боисдан ҳам йигирувчиларимиз комбинатга ўз уйларига, қадрдон оилаларига интилаётгандай яхши кайфият билан келадилар.

КОММУНИСТЛАР ЎЗ ЕТАКЧИЛАРИ ҲАҚИДА

АРДОҚЛИДИР МЕҲНАТ ТУФАЙЛИ

Тожихон ЭРГАШЕВА,
комбинат партия комитети секретарининг ўринбосари

— Корхонамизда олтита цех партия ташкилоти ва еттита партия группаси иш олиб бормоқда. Коммунистларнинг авангардлик ва етакчилик роли туфайли йилдан йилга корхона кенгайиб, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ортиб бормоқда. Ўтган йили 78 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарилган бўлса, бу йил ушбу рақам қарийб икки ҳиссага ошади. 1985 йилга бориб 173,5 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мўлжалланмоқда.

Манзурахон Муҳитдинова етакчи бўлган партия группаси составида саккиз коммунист бор. 2-цехда давлат планларининг мунтазам бажарилишида ана шу группа аъзоларининг ҳиссалари салмоқли. Коммунистларнинг ҳаммаси партия топшириқларига эга. Жумладан, Б. Каримова — смена комсомол ташкилотчиси, С. Ким — фабрика партия бюроси аъзоси, С. Қурбонова — редколлегия аъзоси, М. Отабоева — комбинат касаба союз комитетининг аъзоси...

Бу группа комбинатдаги 7 та партия группаси ичида ўзининг жанговарлиги, ташаббускорлиги билан ажралиб туради. Айниқса, партия группасида коммунистлар партия топшириқларини қандай бажараётганликлари жиддий контрол қилиб борилиши эътиборга лойиқ. Сир эмас, айрим коммунистлар, лоқайд ишчилар талабчан ва принципиал М. Муҳитдиновадан ора-сира дакки ҳам эшитиб туришади. Аммо ҳеч ким ундан хафа бўлмайди. Қайтага ўз вақтида тўғриланган хато учун Манзурахондан хурсанд бўлиб юришади. Чунки Муҳитдинованинг корхона ва коллектив манфаатидан ўзга манфаати йўқлигини ишчилар яхши билишади.

М. Муҳитдинова Андижон шаҳар меҳнаткашларига ҳам яхши таниш. У область Совети депутати сифатида сайловчиларнинг 18-ўрта мактаб атрофини ободонлаштириш юзасидан берган наказини муваффақият билан бажармоқда.

ПРИНЦИПИАЛ ВА ТАЛАБЧАН

Одилжон ИСРОИЛОВ,
мастер ёрдамчиси

— Манзура опа менга КПСС сафига ўтишим учун тавсиянома бераётганда шундай деганди:

— Укажон, агар партияга шахсий манфаатингни кўзлаб ўтаётган бўлсанг, ҳозирдан айт. Кейинчалик кўпчиликни қийнаб юрма. Билиб қўй, коммунистлар давлат ва халқ олдида зиммаларига жуда улкан масъулият олган кишилардир. Бу масъулият ўзгалар роҳати учун ўзлигингдан кечишни тақозо этади.

Бу сўзлар хотирамда бир умрга муҳрланиб қолган. Мен ҳам Манзура опа сингари бутун куч ва имкониятларимни ишга сарфлашга одатланганман. Цех комсомол-ёшларидан ҳам шуни талаб қиламан.

Манзура опа бир куни партия группаси йиғилишида ибратли мисол келтирди. Йигирувчилардан бирининг бепарволиги оқибатида станокнинг электр двигатели куйиб кетганди. У ўша қиздан уйида тикув машинаси бор-йўқлигини суриштирди. Йигирувчи уйларида 30 йилдан бери битта тикув машинаси ишлатилишини мамнуният билан маълум қилди. Шунда Манзура опа қизга корхона ҳам ўз уйи, ип йигириш станоги эса уйидаги тикув машинаси каби ўзиники эканлигини, агар авайлаб ишлатилса, у ҳам узоқ иш беришини тушунтирди. Бу мисол ўша куни барчага қаттиқ таъсир қилганлигини билиш қийин эмасди.

Ҳозирги пайтда цех ишчиларининг меҳнатга, ишлаб чиқариш воситаларига муносабати бутунлай бошқача. Улар корхонани ўз уйларидек ардоқлашади, асбоб-ускуналар, энергетика ресурсларидан тежаб-тергаб фойдаланишади.

ҲАЛОВАТ БИЛМАЙДИ

Барчиной КАРИМОВА,
смена комсомол ташкилотчиси

— Уй-рўзғор билан овора бўлиб, ишга чиқмаётган аёллар оз дейсизми? Очиғини айтганда, буларни дангаса, ишёқмас деб бўлмайди. Агар бола-чақа, рўзғор ишларидан халос бўлишса, улар ҳам бажонидил ишга киришишади.

Манзурахон эса бола-чақа ташвишини корхонадаги фаолияти билан қўшиб олиб боради. У оиласи билан корхона томонидан берилган тўрт хонали квартирада истиқомат қилади. Дарвоқе, унинг турмуш ўртоғи Аҳмаджон ака ҳам комбинатимизда ишлайди.

Манзурахоннинг иродасига ҳамма тан беради. Ўрта бўйли, ихчамгина, ўттиз ёшлардаги жувоннинг қўлидан шунча иш келишига ақл бовар қилмайди. «Яхши ишлаш ва яхши яшаш учун кўп ўқиш, ўрганиш керак» — дейди у. М. Муҳитдинованинг куч-ғайрати, меҳр-муҳаббати, қалб туйғулари, ўз орзуси йўлидаги интилиши бизни ҳам эзгулик сари ундамоқда.

Кўплар қатори мен ҳам беш йиллик планни муддатидан илгари бажаришга аҳд қилганман. Шу кунларда 1985 йилнинг иккинчи квартали ҳисобига ишлаяпман. Манзурахондан ўрнак олиб, ҳозир учта дастгоҳни бошқаряпман.

Андижон область партия комитети партиявий - ташкилий ишлар бўлими мудири О. ЦВЕТКОВ шарҳлайди:

— Андижон областида 1321 та партия группаси фаолият кўрсатмоқда. Группа ташкилотчиларининг 71,9 процентини ишчилар, 23 процентини инженер-техник ходимлар ва қишлоқ хўжалик мутахассислари, 31 процентини аёллар ташкил этади. Уларнинг 20,4 проценти олий ва тўлиқсиз олий маълумотли коммунистлардир.

Область партия комитети партия группалари ишини пухта ташкил этиш, уларнинг ташкилотчилик, етакчилик ва авангардлик фаолиятларини кучайтириш учун муайян тадбирларни амалга ошириб келяпти. Бу йил Пахтаобод районидаги «Маданият» совхозида, Андижон районидаги «Партия XXII съезди» колхозида, Избоскан районидаги Охунбобоев номли колхозда партия группалари ташкилотчилари билан семинар машғулотлар ўтказилди.

Андижон механика, «Электродвигатель» заводларида, 162-қурилиш трестида партия группалари намунали иш олиб боряпти. Улар ўз корхона ва ташкилотларида планларнинг сўзсиз бажарилиши учун курашмоқдалар, хом ашё ва материал ресурсларидан тежаб-тергаб фойдаланиб, маҳсулот сифатига жиддий аҳамият бермоқдалар. Партия группалари ишчилар ва қурувчиларнинг ишлаб чиқаришни такомиллаштиришга қаратилган таклифларини қўллаб-қувватлаб, оммалаштиряптилар. Коллективни меҳнатга коммунистик муносабат руҳида тарбиялаш учун оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишларни кучайтирмоқдалар.

Хўжаобод районида партия группаларининг ташаббускорлиги, айниқса, пахта йиғим-терими пайтида ёрқин намоён бўлмоқда. «Госкомсельхозтехника» район бирлашмаси марказий устахонасининг партия группаси ташкилотчиси Анваржон Қаҳҳоровнинг одамлар билан ишлаш тажрибаси оммалаштирилмоқда. У етакчилик қилаётган партия группасида саккиз коммунист бор. Улар йил бошидан меҳнат унумдорлигини бир процент ошириш, маҳсулот таннархини ярим процент арзонлаштириш ташаббусига қўшилишиб, давлат маблағини тежаб қолишга аҳд қилган эдилар. Фидокор коммунистлар бугунгача 30 минг сўмлик маблағ тежадилар. Тежамкорлик ишларида Шокиржон Исмоилов, Эркин Бегишев каби коммунистлар намуна кўрсатмоқдалар.

Балиқчи районида 42 та партия группаси ишлаб турибди. Район пахтакорлари давлатга 60 минг тоннадан зиёд «оқ олтин» топшириб, йиллик планни ортиғи билан бажардилар. М. Горький номли совхознинг 5-бригадаси партия группаси айниқса ташаббус кўрсатиб меҳнат қилди. Уч йилдан буён партия группасининг ташкилотчиси сифатида шахсий намуна кўрсатиб ишлаётган коммунист Имомали Ҳасанов бригада планларининг бажарилишига муносиб ҳисса қўшди.

Ишлаб чиқаришнинг энг олдинги марраларида фаолият кўрсатаётган партия группаларининг ишини партия XXVI съезди ва КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари қарорлари асосида, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI ва XVII пленумлари талаблари даражасида ташкил этиш, уларнинг жанговарлиги ва ташаббускорлигини янада ошириш область партия комитетининг кундалик эътиборидаги муҳим масалалардан бири бўлиб қолаверади.

(Материалларни «Совет Ўзбекистони»нинг махсус мухбири А. РАҲИМБЕРДИЕВ тайёрлаган).

Интизом ва уюшқоқлик—муваффақият гарови

МАСЪУЛИЯТ ВА ИЖРО БЎЛМАГАЧ...

Бугунги кунда қирқув асбоблари, штамплар ва ўлчов воситалари, маҳсулот ишлаб чиқариш учун зарур бошқа асбоб-ускуналар қўлланмайдиган замонавий саноат корхонасини тасаввур қилиш қийин.

Республикамизда ягона — Тошкент асбобсозлик заводи нафақат Ўзбекистон саноати эҳтиёжларини қондириш учун, балки ўз маҳсулотларини мамлакатимизнинг қатор саноат корхоналарига етказиб беришга, шунингдек хорижий давлатларга ҳам экспорт қилишга даъват этилган.

Хўш, асбобсозлик заводи ўзининг бу сермасъулият вазифаларини қандай адо этаётир?

Завод директори О. Тошматов кези келганда рақамларни кўз-кўз қилишни ёқтиради, чунки у рақамлар корхона эришган муваффақиятларни бошқа ҳар қандай кўрсаткичлардан яхшироқ ифодалайди, деб ҳисоблайди. Чиндан ҳам кейинги пайтларда завод коллективининг яхши ишлаганлигини қуйидаги маълумотлар тасдиқлаб турибди. Ўтган уч йилда ишлаб чиқариш плани 266 минг сўмга ошириб бажарилди. 1984 йилнинг 10 ойида маҳсулот реализация қилиш 1,7 процент кўпайди, ўсиш суръатлари 1983 йилга нисбатан 6,3 процент ошди. Бироқ яна шу нарса равшанки, замонавий технология ускуналари билан жиҳозланган кўп сонли тажрибали кадрларга эга бўлган завод аҳли асосий маҳсулот — қирқув асбоблари ишлаб чиқаришни ой сайин кўпайтириши ва бошқа техника иқтисодий кўрсаткичларни ҳам бажариши лозим эди.

Завод директори корхонанинг ўн биринчи беш йиллик уч йили давомида эришган ютуқлари ҳақида гапираркан ўзи истамаган ҳолда камчиликларни ҳам тилга олишга мажбур бўлди. Чунки заводнинг бу йилги фаолияти ўта беқарорлиги билан олдинги йиллардан ажралиб туради. Устига-устак корхона коллективи шу йилнинг февраль ойида энг муҳим маҳсулотлар ишлаб чиқариш планини бажаролмади. Худди шундай муваффақиятсизлик сентябрь ойида қайтарилди. Бунда ишлаб чиқариш топшириғи 82 процент, нормадаги соф маҳсулот тайёрлаш плани атиги 78 процент уддаланди, холос.

Ўз-ўзидан шундай савол туғилади. Яқин-яқинларда илғорликни қўлдан бермай келаётган завод нима учун оқсаб қолди, унинг фаолиятидаги беқарорлик сабаблари нимада?

Директор машинасозларга зарур пўлат ва бошқа металл турларини бир маромда етказиб бермаётган таъминотчиларни айблади. Тўғри, унинг фикрига ҳам қўшилиш керак. Металлнинг етарли миқдорда етказиб берилмаслик ҳоллари рўй бериб турди. Аммо корхона сентябрь ойи планини уддалай олмагани сабаби фақат шундамикан? Фактлар қолоқлик сабаблари заводда кўп жиҳатдан ишлаб чиқаришнинг қониқарсиз ташкил этилганлиги, барча цехлар ишида аниқ маром ва ҳамкорлик йўқлигидан далолат беради. Буни на директор, на бошқа раҳбар ходимлар инкор эта олмаса керак. Заводда сентябрь ойи биринчи ўн кунлигида план 17,3, иккинчи ўн кунликда — 29 ва учинчи ўн кунликда — 55,7 процент адо этилди. Бу шуни кўрсатадики, ойнинг сўнгги кунларида планни нима қилиб бўлса-да, бажаришга зўр берилган.

Заводнинг сентябрь ойида сусткашлик қилишининг яна бир муҳим сабаби — ишлаб чиқариш командирлари ва қуйи звено бошлиқларининг ижро интизомига риоя қилмаслиги бўлди.

Маҳсулот ишлаб чиқариш маромининг ноаниқлиги оқибатида планни бажариш йўлидаги асосий оғирлик сўнгги ўн кунлик зиммасига тушди. Бу эса технология ускуналарининг тез-тез ишдан чиқишига олиб келди. Бундай ҳолларда бош механик станок ва агрегатларнинг ўз вақтида ва юқори сифатли ремонт қилинишини таъминлаши лозим эди. Аммо мавжуд далилларнинг кўрсатишича, бош механик К. Жамолов ускуналарни қайта тиклаш муддатларини чўзиб, ремонт ишлари сифатини қониқарсиз ташкил этди.

Маъмурият кенгашларида, партия бюроси мажлисларида бош механик ижро интизомига риоя этмаётганлиги учун бир неча марта танқид қилинди. Бироқ корхонада ҳануз станок ва машиналар ремонти сифати яхшиланганича йўқ. Аниқроғи К. Жамоловда аҳволни яхшилашга иштиёқ сезилмаяпти. Бу ҳол завод ишига салбий таъсир ўтказяпти, кўплаб металл ва ишчи кучларининг ортиқча сарфланишига олиб келяпти.

Маълумки, корхонанинг аниқ ишлаши учун барча цехлар ўзаро келишиб, қатъий ҳамкорликда меҳнат қилишлари керак. Асбобсозлик заводи коллективлари ўртасида ана шу жиҳатлар етишмаяпти. Айрим цехлар брак маҳсулотлар тайёрлаб чиқариб, бошқа цехларни танг аҳволга солиб қўймоқдалар. Масалан, Б. Алимов бошлиқ 4-цехдаги ижро интизомининг бўшлиги билан асбобсозлик цехининг 12-участкасида сурункали брак маҳсулот тайёрлаш давом этмоқда. Натижада 12-участка шу йилнинг май, июнь ва сентябрь ойлари планини бажармади.

Кўриниб турибдики, белгиланган планларнинг бажарилмаслиги нафақат металл етишмаслигида, балки брак маҳсулот ишлаб чиқариш оқибати ҳамдир.

Корхонада иш вақтидан оқилона фойдаланишга ҳам лоқайдлик билан қаралаётганини таъкидлаб ўтиш лозим. Айтайлик, бу ерда ўтган 1983 йилда прогуллар ва ишга кечикиб келиш ҳоллари туфайли 290 киши-куни йўқотилган бўлса, шу йилнинг тўққиз ойида бу рақам 322 киши кунига ўсди. Заводда қанча маҳсулот кам етказиб берилаётгани, шунингдек, кеч қолиш, барвақт кетиб қолиш, маъмурият рухсатига кўра (прогулнинг яширин тури) ишга келмаслик ҳоллари ҳисобга олинмаётир. Цех ва участкаларда тарбия ишлари олиб боришга даъват этилган ўртоқлик суди, мураббийлар кенгаши фаолияти қониқарсиз.

Корхонада социалистик мусобақа ташкил этилиши борасида ҳам икки оғиз мулоҳаза: меҳнат беллашувидаги ошкоралик таъминланмаётир. Эришилган кўрсаткичларни таққослаш, илғор иш усулларини қўлланиш ва новаторлар тажрибасини оммалаштиришга эътибор берилмаётир. Ҳолбуки, заводнинг С. Эржонов, Э. Токсабоев, Л. Петрова, К. Кавезина каби ўнлаб ўз меҳнат «маёқлари», «вақтдан ўзиб ишлаётган станокчилари», аъло сифатли маҳсулот тайёрлаётган ишчилари бор.

Меҳнатни ташкил этишнинг илғор формаси — бригада пудрати ҳали бу ерда муносиб аксини топганича йўқ. Корхона касаба союз комитети билан меҳнат ва иш ҳақи бўлими бу масала билан жиддий шуғулланмаяпти.

Директор О. Тошматов ҳар куни селектор орқали кенгашлар ўтказади, цех ва участка бошлиқларини тўплайди, ўтган кунлар якунларини таҳлил этади. Бир қадар камчиликлар очиб ташланиб, коллектив фаолиятида ижро интизоми етишмаётганлиги уқтирилади. Бироқ бу тадбирлар ташқаридан бир оз муддат иш берган кўринади-ю, кейинчалик яна эски изга тушади. Пировардида, корхона февраль ойида ҳам, кейинги ойларда ҳам планни бажара олмади. Истеъмолчилардан ва давлатдан катта ҳажмда қарздор бўлиб қолди.

Завод раҳбарлари корхона ишида йўл қўйилаётган бу жиддий нуқсонлардан хулоса чиқариб олишлари учун барча асослар бор: коллективнинг баҳамжиҳат, аҳилликда ишлаб, план ва техника-иқтисодий кўрсаткичларни ошириб бажарган дамлари кўп бўлган. Заводда тажрибали ишчи кадрлар ва ўз ишига пухта участка, цех бошлиқлари ҳам топилади. Фақат топширилган иш учун масъуллик, ижро интизоми етишмаяпти, холос.

А. БУХОРБОЕВ.

ЯНГИЛИКЛАР

БАХТЛИ БИЛЕТЛАР

● Фарғона область Қува район поликлиникасининг врачи Дилором Зокированинг Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги муносабати билан чиқарилган юбилей пул-буюм лотереясининг 233 номерли 04813 сериядаги 02 разрядли билетига «Жигули» ВАЗ-21013 маркали автомашина ютуғи чиқди.

Шунингдек, райондаги Акбаробод алоқа бўлимининг почтальони Ҳусанбой Рўзиевга ҳам бахт кулиб боқди. У Ўзбекистон ССР пул-буюм лотереясининг 5-чиқарилиши 155-номерли 56274 сериядаги 01 разрядли билетига «Москвич»-2140 маркали автомашина ютиб олди.

Ғ. ҲАЙДАРОВ.

АРБАТДА ПРЕМЬЕРА

● Москва шаҳрининг машҳур Арбат кўчасидаги «Наука и знание» кинотеатрида Ўзбекистон ССР илмий-оммабоп ва ҳужжатли фильмлар студиясининг янги маҳсулоти — «Ғафур Ғулом» фильми премьераси бўлиб ўтди.

Фильмга И. Ғофуров сценарийси асосида Х. Файзиев режиссёрлик қилган. Оператор М. Салимов.

Атоқли ўзбек шоири, Ленин мукофоти лауреати Ғафур Ғуломга бағишланган бу фильм москваликларда катта таассурот қолдирди.

С. КОСТИРКО.

ТЕАТР — ХАЛҚАРО КЎРГАЗМА ҚАТНАШЧИСИ

◆ Шу кунларда Москвада, Рассомлар уйида А. Қулмуҳамедов номидаги Туркманистон давлат Ёш томошабинлар театри энг яхши спектакллари программаларини акс эттирувчи турли фото-суратлар, афишалардан иборат экспозиция сақланмоқда.

Бу экспозиция болалар ва ўсмирлар учун халқаро театрлар ассоциацияси VIII конгресси иш бошлаган кунларда кўргазмада кўрсатилган эди. У республиканинг қўш байрами— Туркманистон ССР ва Туркманистон Компартияси 60 йиллиги тантаналаригача Рассомлар уйида сақланади.

ТЕХНИКА РЕМОНТИ УЧУН

● Самарқанд районидаги «Ўзбекистон» колхозида техника ремонти учун харажатлар 20 процент камайтирилди.

Янги устахона бунга ёрдам берди. Устахона цехларида токарлик, пармалаш станоклари, пайвандлаш ва темирчилик ускуналари ўрнатилган, машина-механизмларни ювадиган, унга коррозияга қарши мой суркайдиган установкалар монтаж қилинган.

ҚИШЛОҚ АҲЛИ ХИЗМАТИДА

● Пахтаобод районидаги олис «Уч кўза» қишлоғида маиший хизмат комбинати дастлабки буюртмачиларни қабул қилди.

«Андижаноблколхозстрой» тресли 9-механизациялашган кўчма колоннаси коллективи қурган янги икки қаватли бинода тикувчилик ва пойабзал цехлари, сартарошхона, бошқа хизмат турлари жойлашган.

(ЎзТАГ).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ · ИЗИДАН

«ГРАФИК НЕГА БАЖАРИЛМАЯПТИ?»

Газетанинг шу йил 9 октябрь сонида босилган юқоридаги сарлавҳали танқидий мақолада Кегайли районидаги айрим хўжаликларда пахта териш ва тайёрлаш суръатида силжиш сезилмаётгани, белгиланган графиклар бажарилмаётгани, «зангори кема»лар тўла қувват билан ишлатилмаётгани, меҳнат интизоми, талабчанлик, масъулият бўшаштириб юборилгани, пахтакорлар, механизаторлар, ҳашарчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш кўнгилдагидек йўлга қўйилмагани ва бошқа камчиликлар очиб ташланган эди.

Ушбу мақола юзасидан ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИдан жавоб олинди. Унда, жумладан, қуйидагилар хабар қилинади:

— Қорақалпоғистон республикаси агросаноат бирлашмаси маълумотига кўра, ҳақиқатан ҳам айрим районларда, шу жумладан, Кегайли районида йиғим-теримнинг бошланишида хўжаликларда йиғим-теримга барча меҳнатга қобилиятли кишилар тўла жалб этилмаганлиги ва пахта териш машиналари сафарбар қилинмаганлиги оқибатида белгиланган кундалик графикнинг бажарилиши таъминланмаган.

Мақола Кегайли район агросаноат бирлашмасининг кенгайтирилган Советида хўжаликлар раҳбарлари ва мутахассислари, қишлоқ Советлари раислари иштирокида муҳокама қилинди. Бундан ташқари хўжаликларга амалий ёрдам кўрсатиш мақсадида автоном республика қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши масъул ходимлари ва мутахассислари жўнатилди. Барча хўжаликларда иссиқ овқат ташкил этилган, мактабгача муассасалар ишлаб турибди. Натижада қўл теримида совхозларнинг 9500 га яқин ишчи ва хизматчилари иштирок этмоқда. Жуманазаров номли, «Кегайли», «Халқобод», Куйбишев номли, «Қизил аскар» совхозларида пахта топширишнинг кундалик ўсиши юқори бўляпти.

Республика агросаноат бирлашмаси бундан буён ҳам пахта йиғим-теримининг бориши устидан назоратни кучайтираверади.

ТАЖРИБА, ТАШАББУС, ПРОБЛЕМА

ТАБИАТ МЎЪЖИЗАСИ

- Яшил сув ўти — инсон хизматида
- Ҳам чорва озиғи, ҳам ер малҳами
- Ўзи миттигина — нафи мўқтигина
- Хлорелла оқава сувни тозалайди

Ўзглавзаготживпромнинг Калинин районида жойлашган «Рассвет» совхозига борганимда яшил сув ўтларининг турларидан бири — хлорелланинг хосияти ҳақида қизиқ бир воқеани айтиб беришди. Маълумки, совхоз чорвачилик хўжаликларидан ҳар хил сабабларга кўра бракка чиқарилган қорамоллар, қўйлар, чўчқаларни боқиб семиртириб, гўштга топширишга ихтисослашган. Қорамоллар бу ерда асосан шелуха, концентрат ем билан озиқлантирилади.

Бир куни боқувдаги бузоқлардан бир нечтасининг кўзи кўрмайдиган бўлиб қолади. Аввалига яхши семира бошлаган бўлса-да, кейинчалик яна ориқлаб, ҳатто ем солинган охурга ё сувдонга ўз оёғи билан боролмасмиш. Ҳалиги бузоқлар сурункасига шелуха билан озиқлантириш натижасида госсипол касаллигига чалиниб, кўзлари кўрмайдиган бўлиб қолган экан.

Шунда совхоз директори Восил ака Содиқов молбоқарга бузоқларга сув ўрнига хлорелла суспензиясини ичириш ва емни ҳам хлорелла билан ивитиб, атала қилиб едиришни маслаҳат берибди. Ўша пайтда бу ерда ҳам хлорелла суспензияси етиштириладиган кичкина установка бор экан. Касал бузоқлар алоҳида бир жойда сақланиб, бир-икки кун уларга хлорелла суспензиясидан бўлак ҳеч нарса берилмабди. Бузоқлар аввалига ем ейдиган, салгина ўтмай кўзлари ҳам кўрадиган бўлибди. Бора-бора улар семириб, одатдаги рацион билан боқилаётган бузоқларга нисбатан тезроқ ривожлана бошлабди.

— Буни қарангки, — дейди Восил ака, — хлорелла суспензиясини ичириш ва емига қўшиб бериш орқали бузоқлардаги госсипол касаллиги тузалади деб хаёлимга ҳам келтирмаган эдим. Мен бузоқларни даволаш учун бошқа бирон тадбирни ўйлаб тополмаганимдан «келинг шуни ҳам бир синаб кўрайлик» деган эдим, холос.

Эндиликда совхозда хлорелла суспензиясини етиштириш саноатлашган негизда олиб борилмоқда. Ҳозир бу ерда бир-биридан принципиал жиҳатдан фарқ қилувчи иккита установка ишлаб турибди. Биринчиси — очиқ усулда ишлатиладиган лотоклар бўлиб, унинг схемаси Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Микробиология институти томонидан тавсия қилинган. Иккинчиси — бир неча қатор қилиб ўрнатилган шиша трубалар бўлиб, унинг схемаси Москвадаги «Биотехника» Бутуниттифоқ илмий-текшириш институти томонидан тайёрланган. Ҳар иккала установканинг жами сиғими 500 тоннадан ошади. Суткасига 100 тоннадан ошириб хлорелла суспензияси тайёрлаш мумкин.

Чорвадорлар боқувдаги молларга озуқани хлорелла суспензияси билан аралаштириб бериш эвазига озуқа бирлигининг фойдали коэффициентини бир неча баробар оширишга эришмоқдалар. Озуқанинг ҳазм бўлиши даражаси 18—22 процентга ошмоқда. Шунинг ҳисобига чорва молларни семиртиришга фақат озуқа бирлиги сарфи эмас, балки меҳнат сарфи ҳам кескин камаймоқда. Масалан, қорамолларнинг ҳар бири суткасига 984 грамм, қўйлар — 195 грамм, чўчқалар — 479 граммдан семиртирилмоқдаки, реализация қилинган ҳар бир центнер мол гўштининг таннархи 109 сўм 15 тийинга, қўй гўшти — 114 сўм 10 тийинга, чўчқа гўшти — 133 сўмга тўғри келяпти.

— Хлорелла суспензияси, — дейди Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Микробиология институти директори, академик А. М. Музаффаров, — бу табиат мўъжизаси. Бир хужайрали тирик организм ҳисобланмиш яшил сув ўтини оддий кўз билан кўриб бўлмайди-ю, лекин унинг инсонга катта хизмат қилиши мумкинлиги эндиликда ҳаммани ҳайратга солмоқда. Яшил сув ўтларини чорва моллар озуқасига маълум меъёрда аралаштириб бериш ва уларни суспензия билан суғориш натижасида молларда учрайдиган баъзи бир касалликлар, жумладан госсипол, гиповитаминоз, диспепсия касалликларига ҳам барҳам берилади, ҳайвонларнинг иссиқлик таъсирига чидамлилиги ортади.

Хлорелланинг хосияти шулар билангина чекланмайди. У чорвачиликда бамисоли ҳазми таом ролини бажаради, деҳқончиликда эса ўсиш омили ҳисобланади. Хлорелла суспензияси пиллачиликда, балиқчиликда, паррандачиликда қанчалик юксак самара беришини ҳам илмий, ҳам амалий тажрибада синаб кўрилиб, уни қўллаш юзасидан махсус тавсиялар ишлаб чиқилди. Республикамизда хлорелла суспензияси етиштирадиган 500 дан зиёд установка қурилди.

Эндиликда хлорелла пахтазорга ҳам жадал кириб бормоқда. Ҳали яқин-яқингача Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозида 50—60 гектарга етар-етмас ерга чигитни хлорелла суспензияси билан ивитиб экиб келишарди. Уруғлик хлорелла суспензиясида ивитиб экилган ва кейин ўсимлик ривожланиши даврида ғўза қатор ораларини ишлаш билан бир вақтнинг ўзида устидан хлорелла суспензияси сепилган тақдирда пахта ҳосилдорлиги ошганини кўриб, пахтакорлар уни кўпроқ майдонда ишлатишадиган бўлиб қолишди. Ҳозирги пайтда республикамизда чигит хлорелла суспензияси билан ивитилган ҳолда экилаётган ва ғўза ривожланиши даврида устидан сепилаётган пахта майдони ўн минг гектардан ҳам ошиб кетди.

Тўғри, бу рақамлар ҳали статистика органлари томонидан умумий тарзда қайд қилинадиган рақамлар сирасига киритилганича йўқ. Ҳозирча бу Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Микробиология институтининг лаборатория мудири, биология фанлари кандидати Исмоил Жуманиёзов раҳбарлигидаги бир гуруҳ олимларнинг куч-ғайрати самараси, холос. Очиғи, улар баъзи бировларнинг ҳаддан зиёд «эҳтиёткорлиги» оқибатида янгиликнинг барча пахтакор хўжаликларга етиб боришига, яъни унинг кенг ёйилишига эриша олмаяптилар.

Хлорелла суспензияси билан чигитни ивитиб экиш ва ўсимлик ривожланиши даврида ғўзанинг устидан бир-икки марта суспензия сепиш юзасидан тавсияларнинг ишлаб чиқилгани ва унинг Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигига топширилганидан буён уч йилдан ортиқ вақт ўтди. Афсуски, министрликдаги ўртоқлар бу ишга сира бош қўшмаяптилар. Тўғри, у ердагилар хлорелла суспензиясида дориланмаган чигит ивитилиши кераклиги ҳақидаги фикр билан келиша олмасликларини рўкач қилишяпти. Агар масалага шу тахлитда бир ёқлама ёндашилаверадиган бўлса, бу фан ютуғини ишлаб чиқаришга мутлақо жорий қилиб бўлмайди-ку, ахир. Биз юқорида тилга олган 500 та установка ҳозир тўла ишлатилмаётгани, баъзи жойларда яроқсиз ҳолда ётгани ҳам ҳисобга олинадиган бўлса, бу министрликдаги ўртоқларнинг хлореллага умуман хайрихоҳлик билдирмаётганликларидан далолат эмасми?! Бу ўринда министрликда фан ва тажриба эришган ютуқларни ишлаб чиқаришга жорий этиш учун жавобгар ўртоқларга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI ва XVII пленумлари талабини эслатиб қўйишни лозим деб ўйлаймиз.

Айни чоғда уларга яна шуни ҳам эслатиб қўйиш керакки, чигитни хлорелла суспензиясида ивитиб экиш ва ғўза ривожланиши даврида устидан суспензия сепишдек янгилик хўжаликларда катта фойда келтирмоқда. Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» колхозининг раиси Қ. Соттибоев шундай ҳикоя қилади:

— 1400 гектар ерда пахта етиштирамиз. Деҳқонларимизнинг фидокорона меҳнати туфайли ҳар йили гектаридан ўртача 30—36 центнердан ҳосил йиғиб оляпмиз. Бунда, шубҳасиз, селекциячи олимларимиз яратган серҳосил ғўза навларининг, илғор агротехника ва машина-механизмларнинг роли катта.

Лекин биз, мана уч-тўрт йилдирки, фаннинг яна бир янгилигини пахтачиликда жорий этяпмиз, яъни чигитни яшил сув ўтида — хлорелла суспензиясида ивитиб экяпмиз. Шундай қилинганда ва, айниқса дориланмаган тоза чигитни хлорелла суспензиясида ивитиб экилса, уруғлик чигит сувисиз, тупроқнинг ўз намига униб чиқяпти, қатқалоқ бўлмайди. Ғўза тез бўй чўзиб, оддий усулда экилган ерлардагига нисбатан 4—5 та ортиқча кўсак тугяпти.

Чигит хлорелла суспензиясида ивитилган ҳолда экилган ва ғўза ривожланиши даврида устидан сепилган майдонларда фақат ҳосилдорлик эмас, балки пахта сифати ҳам ошмоқда. Маълум бўлишича, хлорелла тупроқ структурасининг яхшиланишига, унда ҳосилнинг мўл ва сифатли бўлиши учун хизмат қиладиган микроорганизмларнинг кўпайишига олиб келади. Чигит билан бирга ерга тушган хлорелла тупроқнинг донадорлигини ошириб, унинг таркибида табиий чиринди — гумуснинг кўпайишини таъминлайди. Хлорелла ғўзанинг устидан сепилганда эса ўсимлик баргида фотосинтез жараёни кучайиб, унинг атмосферадаги эркин азотни ўзлаштириш даражаси кескин ошар экан.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, хлорелла суспензиясини етиштириш учун унчалик катта миқдордаги капитал маблағ сарфланмайди. Оддий очиқ усулдаги лотокларда бир тонна миқдордаги суспензияни тайёрлаш учун ошиб борса 70 тийин пул кетади.

Янгиликнинг афзаллигига ишонч ҳосил қилган хўжаликларда кейинги икки-уч йил ичида анча мукаммал схемалар асосида янги установкалар қурилиб, уларда етиштирилаётган суспензия фақат чигитни экиш олдидан ивитиш ёки ғўзанинг устидан сепиш учунгина эмас, балки чорвачилик эҳтиёжларини қондириш учун ҳам фойдаланилмоқда. Бундай установкалар, масалан, Қўшкўпир, Беруний, Тўрткўл, Элликқалъа районларидаги бир қатор хўжаликларда қурилиб, ишлатилиб турибди.

Кўк-яшил ва яшил сув ўтлари — хлорелла, сценедесмус, спирулиннинг халқ хўжалигидаги хизматлари беқиёсдир. Улар шоликорликда ва боғдорчиликда, деҳқончиликнинг бошқа соҳаларида ҳам кенг қўлланилмоқда ва катта самара бермоқда. Ток шўралаган пайтда устидан хлорелла суспензияси сепиладиган бўлса, аввалам бор унга кул тушмайди, қолаверса, узумнинг доналари тез йириклашиб, ҳосилдорлиги ошади.

Биология фанлари кандидати Тўлқин Шарофуддиновнинг мана бу эътирофига бир эътибор беринг:

— Биз, — дейди у, — Тошкент кўчатчилик хўжалигида ток, беҳи, олма кўчатлари ва ниҳолларини етиштиришда хлорелла суспензиясининг бебаҳо хизматига қойил қолдик. У кўчатларнинг хлороз касаллигига чалинишига барҳам берадигина эмас, балки уларнинг униб кетиши даражасини ҳам кескин оширади. Масалан, илгари ток қаламчаларининг 60—65 процентигина униб кетган бўлса, эндиликда бу кўрсаткич 90—95 процентни ташкил этмоқда.

Яшил сув ўтларининг саноат ва маиший хизмат корхоналаридан, чорвачилик комплексларидан чиққан оқава сувларни тозалашдаги, йирик шахталар ва конлар ёнида бузилган ерларни реконструкция қилиш ва тупроқ структурасини яхшилаш соҳасидаги хизматларини айтмайсизми? Масалан, Фарғона — Марғилон саноат узелининг саноат-коммунал оқава сувларини, Оҳангарон шаҳридан, Чирчиқдаги «Электрохимпром» комбинатидан чиқарилган оқава сувларни биологик усулда тозалайдиган ҳовузларни кўрган киши яшил сув ўтларининг мўъжизасига тўла амин бўлади.

Яшил сув ўтларининг баъзи турлари, жумладан спирулин фақат чорва моллар, балиқ ва паррандалар учун эмас, балки одамлар учун ҳам физиологик жиҳатдан энг зарур актив бирикмалар ва моддаларга бой бўлиб, уни танаввул қилиш ҳам мумкин. Уни ортиқча семиз ва қони таркибида холестерин миқдори ошиб кетган одамлар даволаниш мақсадларида истеъмол қилса бўлади. Японияда ва бошқа бир қанча мамлакатларда эса яшил сув ўтлари аллақачон одамлар озуқа рационидан мустаҳкам жой олгандир.

Кўриниб турибдики, яшил сув ўтлари — хлорелла, сценедесмус, спирулин халқимиз фаровонлигини оширишга қаратилган энг муҳим проблема — Озиқ-овқат программасини амалда рўёбга чиқаришда мислсиз катта роль ўйнайди.

Болтабой ЮСУПОВ.

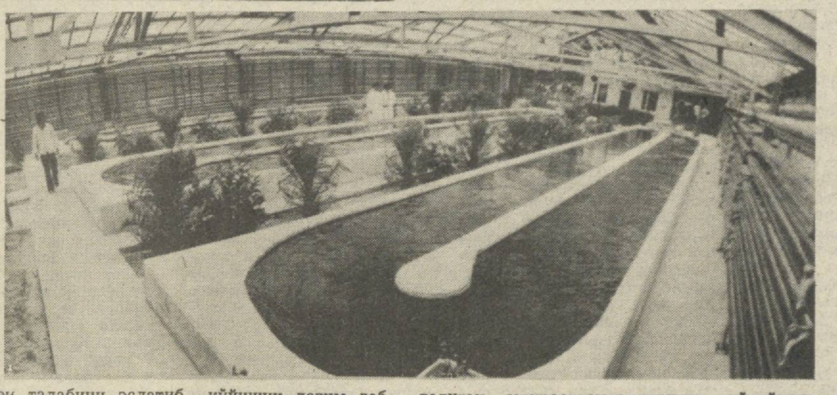

СУРАТЛАРДА: юқорида — Калинин районидаги «Рассвет» совхози хлорелла суспензияси етиштириладиган цехнинг бошлиғи, биология фанлари кандидати Мэлс Зоҳидов (ўртада) цех лаборантлари Меҳри Рихсиева, Зуҳра Саъдуллаевалар ишчилардан Қўшоқ Тешабоев, Шермуҳаммад Мелиевлар билан; пастда — хлорелла етиштириладиган цехнинг қишлик биноси тасвирланган.

В. Молгачев фотолари.

МУСОБАҚА КУНДАЛИГИ

РЕКОНСТРУКЦИЯЛАШ САМАРАСИ

● Боғот пахта заводининг коллективи реконструкциялаш туфайли пахтани қайта ишлашда юксак кўрсаткичларга эриша олди.

Корхонада пахта тозалаш машина-ускуналари давлат махсус конструкторлик бюросининг инженерлари ишлаб чиққан серунум поток линия монтаж қилинди. Бу линия пахтани тозалайди, чигитни толадан айиради ва пахтани тойлайди. Типовой установкалардан уч баравар камроқ майдонни эгаллаган линия қуввати жиҳатидан бутун бир заводдан қолишмайди. Уни ишлатиш учун атиги битта бригада кифоя қилади, холос.

Янгибозор пахта заводида ҳам худди шундай линия монтаж қилинди. Бу заводнинг қуввати реконструкция қилиш жараёнининг ўзида қарийб икки баравар кўпайди.

ПЛАНГА ҚЎШИМЧА

● «Сурхон» совхозининг собиқ пахтакори Улжамол Мутафақулованинг йигирувчи касбини мукаммал эгаллаши учун атиги ярим йил кифоя қилди.

Цехдаги ўртоқлари уни катта муваффақият билан табриклашди: Улжамол Жарқўрғон йигирув-тўқув фабрикаси ишчилари ўртасида биринчи бўлиб 11 ойлик программани бажарди. У нормадаги иккита ўрнига учта машинада ишлаб, шундай ютуққа эришди. Бу эса ҳар куни пландан ташқари 4—5 килограмм кўп калава тайёрлаш имконини бермоқда.

Жарқўрғон фабрикасининг қувватларини ўзлаштириш ҳали тугаган эмас. Шунга қарамай, фабрика маҳсулотларини мамлакатнинг кўпгина тўқимачилари билишади. Бу ердан Самарқанд, Чоржўй, Нахичеван, Новокуйбишевск трикотаж корхоналарига калавалар туркуми жўнатилди.

Чет элларда

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

ЕР ЮЗИДА ТИНЧЛИКНИ САҚЛАБ ҚОЛАЙЛИК

Мураккаб халқаро вазиятда Совет Иттифоқи сабр-тоқат, қатъият ва принципиаллик кўрсатиб, халқларнинг тинчлиги ва хавфсизлиги учун, инсоният боши узра таҳлика солиб турган ядро уруши хавфини даф қилиш учун изчил курашмоқда. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси К. У. Черненко Австрия республикаси федерал канцлери Ф. Зиновац билан Буюк Британия лейбористлар партиясининг раҳбари Н. Киннок билан ўтказилган суҳбатлар чоғида яна бир бор яққол тасдиқлаган ҳозирги замоннинг туб проблемалари хусусида Совет давлати тутган позицияни чет эл оммавий ахборот воситалари, кўпгина мамлакатларнинг жамоат ва сиёсат арбоблари шундай баҳоламоқдалар.

Дунёдаги кескинлик кучайиб бораётганлиги, ҳам ядровий, ҳам оддий қуроллар билан қуролланиш пойгаси давом этаётганига, космосни ўзаро ҳарбий кураш майдонига айлантириш хавфи жиддий ташвиш туғдирмоқда, деб уқтиради Австриядаги АПА ахборот агентлиги. Мана шундай вазиятда совет томони энг муҳим проблема — қуролланиш пойгасини тўхтатиш проблемасини қотиб қолган жойидан қўзғатиш учун ҳалол музокаралар ўтказишга тайёрлигини яна таъкидлади. Ядро қуролини батамом тақиқлаш, пировард натижада тугатиш сари олға силжиш мумкин бўлган ҳамма йўналишлар бўйлаб Совет Иттифоқи энг салмоқли қарорларга келиш йўлини қидиришга тайёр, деб уқтиради Австриядаги **«Винер Цайтунг»** газетаси.

Венада чиқадиган **«Фольксштимме»** газетаси СССР билан Австрия ўртасидаги яхши муносабатлар Европадаги барқарорликнинг муҳим омилларидан бири бўлиб хизмат қилаётганини ҳамда турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш принциплари ҳаётийлигидан яққол далолат бераётганини, Совет Иттифоқи шу принципларни халқаро майдонда муттасил ҳимоя қилиб келаётганини уқтиради.

Лондондаги **«Дейли телеграф»** газетаси Совет Иттифоқи СССРнинг Европа қисмидаги ўртача олисликка учириладиган ўз ракеталаридан лейбористлар партиясининг Буюк Британия мудофааси ва хавфсизлиги масалалари хусусидаги программаси амалга оширилган тақдирда Англия томони тугатадиган ядровий ракеталарнинг миқдорига тенг келадиган қисмини қисқартириш ва бутунлай йўқ қилиб ташлашга тайёр эканига эътиборни қаратади. Шу муносабат билан вужудга келадиган масалаларнинг бутун комплексини СССР билан Буюк Британия ўртасида муҳокама қилиш ва бу хусусда битим тузиш мумкин бўлур эди.

СССР — ядро қуроли ишлатилишига принцип жиҳатидан қаршидир, унинг бу қуролни биринчи бўлиб ишлатмаслик тўғрисида зиммасига мажбурият олганлиги шуни тасдиқлаб турибди, деб ёзади Ғарбий Германияда чиқадиган **«Штутгартер цайтунг»** газетаси. **ГФР телевидениеси** ўз эшиттиришларида Совет Иттифоқининг ядро қуролини батамом тақиқлаш ва тугатиш сари силжишга кўмак берадиган энг салмоқли қарорга эришиш йўлларини излашга тайёрлиги ҳақида хабар қилади.

СССРнинг космосни ҳарбийлаштирмаслик тўғрисидаги масалани ҳам, шунингдек ядро қуроллари масалаларини ҳам ўз ичига оладиган янги Совет — Америка музокараларини бошлаш хусусидаги ташаббуси — Совет Иттифоқининг бутун инсоният учун ҳаётий муҳим проблема юзасидан амалий позицияда турганлигидан дарак беради, деди ноҳукумат ташкилотларининг қуролсизланиш масалалари билан шуғулланувчи махсус комитети раиси **Жеймс Олсон.** Бу ташаббус кўпгина масалалар хусусида ўзаро мақбул қарорларга келиш йўлини излаб топиш учун, пировард натижада эса ядро қуролини тугатиш учун реал имконият очади, бу эса барча халқларнинг орзу-умидларига мос бўлиб тушади. **(ТАСС).**

ПЕРУДА ФАВҚУЛОДДА ҲОЛАТ

ЛИМА. (ТАСС). Перу ҳукумати энг катта касаба союз бирлашмаси — Перу меҳнаткашлари умумий конфедерациясининг даъватига биноан ўтказилаётган умуммиллий забастовка муносабати билан мамлакатда 30 кунлик муддат билан фавқулодда ҳолат жорий этилишини эълон қилди. Фавқулодда ҳолат гражданларнинг ҳуқуқларига нисбатан конституция гарантиялари бекор қилинишини, йиғилишлар, митинглар ва намойишлар ўтказиш, мамлакат территорияси бўйлаб эркин ҳаракат қилиш тақиқланишини кўзда тутади.

Перу меҳнаткашлари умумий конфедерацияси бош секретарининг ўринбосари Пабло Чека айтдики, маъмурларнинг чоралари Перу конституциясига хилоф бўлиб, меҳнаткашларнинг турмуш шароитларини яхшилаш тўғрисидаги қонуний талабларига қарши қаратилгандир.

МАРОКАШ ҚЎШИНЛАРИНИНГ ПОЗИЦИЯЛАРИГА ҲУЖУМ

ЖАЗОИР. (ТАСС). Полисариб фронтининг бу ерда тарқатилган ахборотида фронт отрядлари Марокаш қўшинларининг Даҳли ва Ҳавза районларидаги позицияларига ҳужум қилганликлари айтилади. Олиб борилган жанглар натижасида 212 солдат сафдан чиқарилган, ҳар хил калибрли 37 тўп мажақланган.

РАБОТ. (ТАСС). Марокаш ахборот министрлигининг МАП агентлиги тарқатган ахборотида душман уч батальондан иборат кучлар билан Марокаш қўшинларининг позициясига ҳужум қилишга уриниб кўргани айтилади. Аммо у қарши зарбага учрагач, ўлдирилган 114 кишиси, 8 танк, 5 автомашина ва пиёдаларнинг 2 жанговар машинасини қолдириб чекинишга мажбур бўлган.

АДР Ташқи ишлар министрлигининг нотаси

КОБУЛ. (ТАСС). Покистоннинг Афғонистон Демократик Республикасига қарши яна иғвогарликлар қилганлиги муносабати билан Покистоннинг АДРдаги ишлар вакилига норозилик билдирилди.

АДР ташқи ишлар министрлигининг шу вакилга топширилган нотасида уқтирилишича, Покистоннинг иккита ҳарбий вертолети 25 ноябрда Афғонистоннинг осмон бўшлиғига бостириб кириб, 15 минут давомида Кунар вилоятининг Барикот райони тепасида иғвогарлик мақсадида учиб юрди. 27 ноябрга ўтар кечаси Покистон артиллерияси ўша райондаги тинч аҳоли пунктларини ўққа тутди. Афғон гражданларининг турар жойларига катта моддий зарар етказилди.

АДР ҳукумати шу ваҳшиёна ҳаракатларнинг оқибатлари учун бутун масъулият Покистон томони зиммасига тўла-тўкис тушишини таъкидлаб, региондаги кескинликнинг баттар кучайишига олиб бораётган қуролли иғвогарликлар дарҳол тўхтатилишини талаб қилди.

ЛИВАНДАГИ ВАЗИЯТ

БАЙРУТ. **ТАСС мухбири Ш. Мисирпашаев хабар беради:** Исроил армияси Жанубий Ливаннинг босиб олинган районларида террорни авжига чиқармоқда. Бу ерда олинган хабарларга кўра, босқинчилар Тир шаҳрига олиб борувчи ҳамма йўлларни тўсиб қўйганлар, теварак атрофни тинтиб чиққанлар. Солдатлар «тинчитиш операцияси» чоғида пулемётлардан пайдар-пай ўқ узиб, бир болани жароҳатлантирганлар. Бола оғир аҳволда касалхонага олиб борилган.

Босқинчилар Маржугун районидаги Хиям қишлоғини қуршаб олиб сўнгра уни штурм билан ишғол этдилар. Исроиллик безорилар уйларга бостириб кириб, аҳолини тинтув қилдилар ва сўроққа тутдилар, бир неча кишини қамоққа олдилар. Жанубий Ливандаги Кифар кўли, Ашиий, Рихан аҳоли пунктлари ва бошқа жойларнинг аҳолиси ҳам шундай ўзбошимчаликлардан жабрланди. Босқинчилар жазо операцияларида танклар, бронетранспортёрлар, вертолётлардан фойдаландилар.

Ливаннинг жанубидаги катта Сайда шаҳрида вазият ҳамон кескин бўлиб турибди. Босқинчиларнинг механизациялашган соқчилари унинг кўчаларини тўлдириб, кишиларни кўплаб қамоққа олмоқда.

Исроил қўмондонлиги Бекаа водийсидаги Карун кўли районида жанговар отишмалар қилиб, ҳарбий машқлар ўтказди. Бу машқларда босқинчиларнинг мотопиёда ва артиллерия бўлинмалари иштирок этди.

Тель-Авив Жанубий Ливанда қилаётган террор кампаниясига маҳаллий ватанпарварлар тобора кўпроқ қаршилик кўрсатмоқда. Партизанлар ўтган кунлар мобайнида учта операция ўтказдилар. Босқинчилар ва уларнинг «Жанубий Ливан армияси» деб аталмиш армияга мансуб ёлланган аскарлари талафот берди.

ХАБАРЛАР ОҚИМИ

БМТНИНГ ИЖОБИЙ РОЛИ

НЬЮ-ЙОРК. Халқаро ҳамжамиятнинг қароргоҳида турли мамлакатлар парламент аъзоларининг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти тузилганлигининг 40 йиллигига бағишланган анжумани тугади. Унинг қатнашчилари — таниқли жамоат арбоблари ва дипломатлар фашизм устидан қозонилган жаҳоншумул тарихий ғалаба натижасида тузилган БМТнинг халқаро тинчлик ва хавфсизликни сақлашдаги, ядровий қуролланиш пойгасини чеклаш, реал қуролсизланишга эришиш муаммоларини ҳал этишга кўмаклашишдаги ижобий ролини уқтириб ўтдилар. Шу муносабат билан БМТ Бош Ассамблеясининг СССР ташаббуси билан қабул этилган ҳамда ядро урушини инсониятга қарши жуда оғир жиноят деб қоралайдиган, ядро қуролларини кўпайтирмасликка ва космик фазони ҳарбийлаштиришнинг олдини олишга қаратилган резолюцияларининг муҳим аҳамияти таъкидланади.

ТЭТЧЕР ПАРИЖГА САФАР ҚИЛДИ

ЛОНДОН. Буюк Британия Бош министри Тэтчер Франция президенти Миттеран билан мунтазам маслаҳатлашувлар ўтказиш учун Парижга жўнаб кетди.

Лондон матбуотининг хабар қилишича, бу галги визит чоғида Британия ҳукуматининг бошлиғи, шунингдек унга ҳамроҳ бўлиб кетган ташқи ишлар, мудофаа ва молия министрлари Франция раҳбарлари билан кўпгина масалаларни, шу жумладан, «Умумий бозор»нинг ҳал этилмаган муаммоларини муҳокама қиладилар.

ОККУПАЦИЯГА ҚАРШИ НОРОЗИЛИК

АММОН. Исроил босиб олган араб ерларидаги аҳоли пайшанба куни бутун дунёда нишонланган фаластинлик араб халқининг кураши билан халқаро бирдамлик кунини оккупация режимига қарши кудратли норозилик ғалаёнлари билан кутиб олди. Шарқий Қуддусда, Иордан дарёсининг ғарбий соҳилидаги энг катта Наблус ва Байт-Лаҳм шаҳарларида фаластинлик арабларнинг оммавий намойишлари бўлиб ўтди.

(ТАСС).

СПОРТ

ЧАВАНДОЗЛИК:

УМИДЛИ СУВОРИЙ

Тошкент отчопарида касаба союзлари спорт жамиятларининг Бутуниттифоқ мусобақаси ўтказилди. Мусобақада андижонлик спортчилар юқори натижа кўрсатдилар. Айниқса, Шуҳрат Аҳмадалиевнинг чиқишлари мутахассисларда яхши таассурот қолдирди. У арғумоқни баландлиги 120 сантиметрли тўсиқлардан олиб ўтишда кумуш ва бронза медалларини қўлга киритди. Шунингдек, баландлиги 150 сантиметрли тўсиқларга от солишда ҳам маҳорат кўрсатиб, олқишга сазовор бўлди. Умидли чавандоз ўзининг «Буфер» ва «Артист» лақабли арғумоқларида маҳорат кўрсатиб, совринли ўринларни эгаллади. У, Тошкентга «Артист» лақабли арғумоғи билан келган эди. Ўргатилган отнинг чавандоз измига қулоқ солиши, ўнга яқин тўсиқдан бир текис ўтиши қилинган меҳнатнинг зое кетмаётганлигини кўрсатди. Ш. Аҳмадалиев 60 га яқин чавандоз ичида тўсиқлардан ўтишда жами 83 секунд вақт сарфлаб, ажойиб натижага эришди.

— Чавандозликни йўлга қўйганимизга ҳали кўп вақт бўлгани йўқ, — дейди Андижон район от спорти клуби директори Қ. Умаров. — Ўтган тўрт йил мобайнида 9 чавандоз «СССР спорт мастери» нормативини бажариб, клубимизга шуҳрат келтирди. Ш. Аҳмадалиев иттифоқ миқёсидаги мусобақаларда ҳам муваффақиятли иштирок этиб, республикамиз спорт шарафини муносиб ҳимоя қилади деган умиддамиз.

Мусобақада от йўрттириш бўйича тошкентлик чавандозлар маҳорат кўрсатдилар. Чунончи, аёллар ўртасида Е. Федоренко ғолиблик супасига кўтарилган бўлса, йигитлардан Д. Грищенко муваффақият қозонди.

А. ТУРҒУНОВ,
республика тоифасидаги судья

Дўстларнинг қалб сўзлари

Валентин ОСКОЦКИЙ.

ТАРИХ ЯРАТГАН ДОСТОН

Муҳаммад Али ижодига бир назар

Қара-я, сеҳргар экансан-ку, сен,
Кашф этдинг бутун бир Ўзбекистонни!

МУҲАММАД АЛИНИНГ «Қизил гул» шеърида шундай сатрлар бор. Унинг «Боқий дунё»си билан танишиш баробарида шу сатрларни нечундир такрор ва такрор ёд этдим.

Қайдадир, қайдадир Шеър кезади маст...
Қайда ул Буюк шеър, парвосиз севинч!

Бу муқаддас Сўзни — Буюк шеърни топиб бўлармикан? Бу савол шоирни тинимсиз безовта этади. Унинг «Фазодаги ҳислар», «Шафақ», «Оталар юрти», «Илҳом париси», «Оқ нур», «Соз», «Севсам, севилсам» сингари шеърий мажмуаларига жамланган асарларини ўқир экансиз, лирикага муносабатида ўзгариш сезмайсиз, буни у эпикликка олиб чиқадиган йўл тахлит қабул этади. Ана шу йўлда чекилган заҳмат эвазига исёнкор шоир Машраб ҳақидаги, Лениннинг йигитлик йилларига бағишланган ва ленинномага янги саҳифа бўлиб қўшилган «Йигирма етти ёшим», киндик қони томган юрт ҳақидаги «Бешгул», «Заминда яшаймиз», замонавийлик ва тарихийликнинг яхлитлигидан туғилган «Ошиқлар эртаги» каби достонлари юзага келди.

Шоир дилида туғилиб келаётган ғоявий-бадиий ният — энди эпик достонларни эмас, халқнинг инқилобий тарихида муҳим аҳамият касб этган 1898 йилги Андижон, 1916 йилги Жиззах қўзғолонлари, 1917 йилнинг 1 ноябрида Тошкентда ғалаба қозонган қуролли қўзғолон ва ниҳоят, Ўзбекистон ССРнинг ташкил топиши, яъни бундан 60 йил бурунги суронли воқеалар қамраб олинган шеърий роман эди. «Боқий дунё» деб аталмиш бу асар салкам 30 йиллик даврни ўз ичига олган, у кўп тармоқли сюжетга ва 90 дан зиёд қаҳрамонга, бинобарин, уларнинг ҳар бирининг умри ўзига хос моҳиятга эга.

Жаҳон адабиётида шеърий роман, хусусан дурдона романлар унчалик кўп эмас. Бу жанрнинг шоҳона асарлари — миллат ҳаётининг қомуси А. С. Пушкиннинг «Евгений Онегин»и, Адам Мицкевичнинг «Пан Тадеуш»и саналади. Муҳаммад Али журъат қилиб, шеърий романга қўл урди, у халқнинг оғир, аммо шонли ҳаёти — инқилобга, Улуғ Октябрь ғалабасига, В. И. Ленин ғояларига келиш йўлини тарихий кўламдорлиги билан изчил тасвирлар экан, кўпмиллатли совет ва жаҳон адабиётининг, ўзбек совет адабиётининг йирик намояндалари яратган ўлмас анъаналарга таянди.

Асарда воқеалар оқим бўйича йўналтирилган ҳолларда у достончиликка хос сюжет кўриниши нормаларига яқинлашади, яна кўлам тақозосига кўра бундан узоқлашилади. Бу бадиий мантиққа асосланган реалистик тасвирни юзага келтиради. Кўпгина севишганлар қисмати аянчли тарзда тугайдиган бу романда ана шу фожеаларнинг ҳаётий омиллари ҳам реал кўрсатилган. «Гул кўчатдек яйраб ўсган» Ғунчақизнинг малоҳати кўпларни, ҳатто серандиша Қудратнинг ҳам кўзини очган, лекин шу малоҳат Жиззах қўзғолонида жазо отрядининг бешафқат аскарлари оёғи остида хазондек топталди. Комсомол қиз Гулсунни «босмачилар чавақлаб кетгач», қизил аскар Жамол учун ёруғ дунё қоронғи бўлди. У оловли йўлларда курашиб, Ватанини ҳалокатдан қутқаради-ю, бироқ муҳаббатини ёвузлардан асраб қололмайди. Ҳар иккала фожеани ҳам шоир чуқур моҳият асосига қурган. Бу фожеавийлик сатрларда ҳам силқибгина туради.

Эй, олмосдай кескир ғазаби,
Томоғига тиқилган халқим!
Ризқи-рўзи, насл-насаби
Таҳқирланган, қирқилган халқим,
Сен кимга ҳам ишониб ахир
Қўлларингга паншаха олдинг!..

Романдаги воқеалар тасвири маълум чегарага — инқилоб кунлари юз берган ҳодисаларга яқинлашган сари қардош халқларнинг чоризмга қарши кураши жараёнида пишиб етилган интернационал бирлик мотиви кучлироқ янграй бошлайди. Интернационализм халқларнинг пролетар инқилоби томонидан мустаҳкамланган маънавий бойлигидир.

ВОҚЕА ВА ИНСОННИ бор мураккабликлари билан ифодалашда тарихий билимларга, принципиал фикрлар, жиддий хулосаларга таяниш Муҳаммад Али истеъдодига хос кўринишдир. Шоир мураккаб ижтимоий ҳодисалар ва жараёнлар таҳлилини жўнлаштирмаган ҳолда буткул қарама-қаршиликлари ва моҳияти асосида тасвир этади. Бош қаҳрамон халқнинг афсонавий қаҳрамони, жабр-дийдаларнинг ҳомийси ва сўзга чечан Хўжа Насриддин номи билан аталишида муайян рамзийлик бор. Насриддин тенгсиз қудратга ва иродага эга баҳодир тахлит тасвирланади. Шуни ҳам айтиш керакки, унинг фикр-ўйларига халқнинг ижтимоий-ахлоқий ақидалари таянч бўлади. Антей ердан қувват олгани каби Насриддин халқдан маънавий озиқланади. Шоир Насриддин Сибирга сургун қилинишини, у сургунга кетаётганида дўсти Иван Лапиннинг қутқариб қолишини жўшқин самимият билан тасвирлаш баробарида халқлар қардошлигини улуғлайди:

Икки ирмоқ қўшилган мисол
Туташганди икки истиқбол.
Бу — улуғвор дўстлик аввали,
Самарани кўрармиз ҳали...

Муҳаммад Али ўзбек халқининг миллий тарихини инқилобий Россия тарихи контекстида, В. И. Лениннинг рус революциясининг дунёвий аҳамияти ҳақидаги нуқтаи назаридан келиб чиққан ҳолда ифодалайди. У Россия туманликларини ёриб, Туркистон ўлкасига ҳам таъсирини ўтказган 1905 йил революцияси ҳақида ҳикоя қилар экан, романга одатдаги достонлардагидан кенгроқ ва теранроқ маъно жойлайди.

«Боқий дунё»нинг учинчи қисмида халқнинг инқилобий тарихидаги ҳаяжонли дамларни — гражданлар уруши, босмачиликка қарши кураш, Тошкентдаги қуролли қўзғолонни шоир поэтик образларга сингдириб ифодалайди. У қадимий Туркистон тупроғида Улуғ Октябрь социалистик революцияси арафасида юз берган диққатга сазовор воқеаларнинг ҳеч бирини четлаб ўтмайди.

Асардаги энг ёрқин образлардан бири В. И. Лениннинг муборак образидир. Улуғ Октябрь инқилобининг суронли кезларидаги доҳий фаолияти, унинг образини яратиш осон эмас, албатта. Шуни тушунган ҳолда шоир доҳий образини яратиш йўлини топади: унинг сиймоси революцион ўзгаришлардан, социалистик қурилишлардан қаттиқ ҳайратга тушган Насриддиннинг нигоҳи орқали ифодаланади. У Ленин ва Шарқ темасини романга олиб кирар экан, Улуғ Октябрь инқилоби Ўрта Осиёга четдан олиб келинди, бу ердаги халқларнинг туб ижтимоий ва миллий манфаатларига жавоб бермайди, деб даъво қилувчи буржуазиянинг тарихни сохталаштирувчилари билан ғоявий жангга киришади. «Россия Осиёсида Октябрь инқилоби бўлган эмас», «Туркистондаги инқилоб телеграф орқали амалга оширилган» қабилидаги антисовет миллатчилик тарғиботини қурол қилиб олган кимсалар бу тезисни турли оҳангда такрорлашни яхши кўрадилар. Муҳаммад Али бу тезислар уйдирма эканлигини ўз романининг бутун ғоявий йўналиши, бадиий мотиви, образлар составн билан фош этаркан, асар финалида Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг эълон этилиши муносабати билан халқ руҳида пайдо бўлган шодиёнани акс эттиради.

Солномачи шоирнинг меҳнати эътиборга молик яна бир қаламдош ҳақида гапирмай ўтсак, тўғри бўлмас. Гап Муҳаммад Али романини кўпмиллатли совет адабиёти мулкига айлантиришда жонбозлик кўрсатган таржимон Марина Кудимова меҳнати ҳақида бораётир. Таржимон асарни ёрқин ва бадиий мукаммал тарзда таржима қилишга муваффақ бўлган.

Оҳ, жонажон Ватан! Тимсолинг
Собит турар қалбим қатида.
Чечак ёзган ёрқин иқболинг
Фарзандингнинг муҳаббатида!..
...Ватан, дебон кўксим керайин!
Достон битай, ажиб бир достон,
Тақдирингиз сўйлаб берайин,
Достонимнинг ҳар битта фаслин
Номинг билан бошлайин, диёр!
Севсам, диёрларнинг асилин,
Мендан бахтли дунёда ким бор!

АНА ШУ МУҲАББАТ «Боқий дунё»нинг бадиий баркамоллигини, юксак пафосини таъмин этган. Роман муқаддимаси ва хотимасида шоир ўзининг ишончли вакили деб билган қаҳрамони номидан сўзлайди, ҳақиқий яратувчи меҳнаткаш халқ бўлган, аммо Насриддин ёзолмаган мураккаб достонни оққа кўчиради. Қаҳрамон ўрнида сўзлаётган шоир даврнинг солномачисига айланади. Муҳаммад Али шеърий романини **тарих яратган достон** дейишимизнинг асл маъноси шу.

Халқимизнинг Улуғ Октябрь туфайли қўлга киритилган маънавий бойликлари, шу халқ яратган бой тарих, шу халқнинг фидойилиги, курашчанлиги ҳарорат билан тараннум этилган «Боқий дунё» романи, шубҳасиз, адабиётимизнинг ютуғидир.

МОСКВА.

РЕКЛАМА ✻ ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги
Ленин орденли Р. Р. Шредер номидаги боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий—ишлаб чиқариш бирлашмаси қошидаги
ТОШКЕНТ БИР ЙИЛЛИК БОҒБОНЛАР ТАЙЁРЛАШ МАКТАБИ
1985 йилга

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мактаб колхоз ва совхозлар учун боғдорчилик, узумчилик, пальметта боғлари бўйича малакали кадрлар, цитрус мевалар, гулчиликка оид мастер-технологлар тайёрлайди.

Мактаб боғбонларнинг малакасини оширади ҳамда қўшимча равишда шофёрлик касбига ўргатади.

Боғдорчилик, узумчилик соҳасида 2 йиллик иш стажи бўлган, 8—10 синф ҳажмида маълумотли бўлган шахслар колхоз ва совхозлар йўлланмаси билан қабул қилинади.

Ўқишга юборилган колхоз аъзолари ва совхоз ишчи—хизматчиларига иш жойида ўртача ойлик маоши сақланади.

Ўқувчилар стипендия ва ётоқхона билан таъминланади.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: маълумоти ҳақидаги ҳужжатнинг асл нусхаси (аттестат, шаҳодатнома), ўқишга юборилганлиги ҳақидаги ишлаб турган хўжалик томонидан берилган йўлланма, соғлиғи ҳақида справка (286-форма), 3 дона фотосурат (3х4 см), таржимаи ҳоли, турар жойидан справка, мактаб директори номига ариза.

ЎҚИШ 8 ЯНВАРДАН БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент область, Тошкент райони, Гулистон қишлоқ совети (158, 157-автобусларнинг «Сельсовет» бекати).

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
182(38) ШАҲАР ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1984—85 ЎҚУВ ЙИЛИГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ТОШКЕНТ ШАҲРИ ҚУРИЛИШЛАРИ УЧУН ҚУЙИДАГИ КАСБЛАР БЎЙИЧА МАЛАКАЛИ ИШЧИЛАР ТАЙЁРЛАЙДИ: дурадгор, қурилиш бўёқчиси, электр пайвандловчи, олти ой муддат ўқитиш билан автомобиль ремонти бўйича слесарь.

17 ДАН 30 ЁШГАЧА БЎЛГАН ЙИГИТЛАР ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

10 синфни битириб ўқишга қабул қилинганлар ойига ўттиз сўм миқдорида стипендия оладилар, Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилганларга ойига 60 сўмдан стипендия берилади.

Ўқувчилар ишлаб чиқариш практикасини ўташ вақтида ишланган иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Ўқиш вақти меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Бошқа шаҳарлардан келганларга ётоқхонадан жой берилади.

Билим юртини битирганлар билим юртини тугатганликлари тўғрисида диплом оладилар.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАРНИНГ КОМПЛЕКТЛАНИШИГА КЎРА БОШЛАНАДИ.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, гувоҳномалар: туғилганлиги тўғрисида (ёки паспорт), маълумоти тўғрисида: справкалар: турар жойидан, медицина (286-форма); олтита фотосурат (3х4 см).

Билим юрти адреси: 700141, Тошкент шаҳри, Багратион кўчаси, 4-уй (17 автобус, 6, 13, 22 трамвайларнинг «12-уй жой шаҳарчаси» бекати). Телефон 64-18-41.

ЮБИЛЕЙ ШАРАФИГА

НАМАНГАНДА ЯНГИ БОҒ

РЕПОРТАЖ

— Одамларнинг завқ билан ишлашини қаранг... Худди Фарғона канали қурилишидагидек сафарбарлик, жонбозлик... — Чортоқ районидаги «Ленинизм» совхози бўлим бошқарувчиси Жўрабой Мирзаев шундай дея туриб, чор-атрофга мағрур назар ташлаб қўяди.

У Улуғ Ватан уруши жангоҳларида қаҳрамонлик кўрсатган. Бир қўлини фронтда ташлаб келган. Байрамларда фарзандлари ёки неваралари қатор орден ва медалларни костюмига тақиб қўйишади.

Мирзаев урушда оғир яраланиб, Белоруссия ўрмонларида бедарак кетганида қаҳрамон Маресьевдек жон сақлаган, матонат кўрсатганди. Урушдан кейинги йилларда эса меҳнат қаҳрамони, миришкор боғбон сифатида танила бошлади. Уруш ветеранининг ташландиқ майдонларда ногирон қўллари билан яратган боғ-роғларига ҳавасингиз келади.

Янги боғ-роғлар яратишда фаол қатнашаётган бундай фидокорларни кўплаб учратиш мумкин. Улар «Кўчат экинг — боғ қилинг!» ойлигида кўпчиликка бош бўлишяпти.

Наманган шаҳридан Янгиқўрғон районининг марказига олиб борувчи йўл тор, илон изи эди. Бу автомашиналар оқимининг бир маромда ҳаракат қилиши учун қийинчилик туғдирарди. Эндиликда бунга барҳам берилди. Қақраб ётган адир текисланиб, янги магистрал йўл қурилди.

14,5 километр бу йўлнинг икки томонида мевазор боғлар барпо қилиш мақсадида бу кун ҳашарга тўпланган 25 минг наманганлик йўл четларига мевали кўчатлар ўтказмоқда эдилар.

— Бу оммавий ҳашарда қатнашаётганлигимиз билан беҳад фахрланамиз, — дейди Поп районидаги «Узбеккровля» комбинатининг ишчиси, Улуғ Ватан уруши инвалиди Оййигит Эргашев. — Олти гектар ерга 3200 туп ўрик, шафтоли, бодом кўчатлари ўтқаздик.

Халқ ҳашарида Косонсой, Учқўрғон, Уйчи, Норин районларининг ва Наманган шаҳри меҳнаткашларининг ҳиссаси ҳам катта бўлди. Шу куни ҳаммаси бўлиб 60 минг туп ўрик, шафтоли, ёнғоқ ва бодом ниҳоллари экилди.

— Яйдоқ адирликка экилган бу ниҳолларни қандай кўкартириб олинади, — деб сўраймиз мева-сабзавот хўжалиги министрлигининг Наманганадаги агросаноат бирлашмаси бош директори Б. Рафиқалиевдан.

— Катта Наманган каналидан Янгиқўрғонга сув олиб берувчи насос станциясининг қувурлари янги йўл бўйлаб ўтган, — дейди у. — Шунингдек, айрим жойларда артезиан қудуқлари ҳам қазилган. Ҳар бир район ўзи экқан ниҳоллар бенуқсон ўсишини таъминлаши керак. Кейинчалик эса бу боғлар янги ташкил этиладиган боғдорчилик хўжаликлари ихтиёрига ўтказилади.

Шу куни йўлнинг ҳар икки четида 30—40 метр кенгликда янги боғ пайдо бўлди. Наманганликлар бир кунда ҳаммаси бўлиб 100 гектарга яқин боғ бунёд этдилар. Юбилей шарафига бағишлаб яратилган бу боққа Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллиги номи берилди.

А. НИЁЗОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ. Хивадаги сопол буюмлари заводида лаган, чойнак ва турли совға буюмлари сингари 70 хилдан зиёд маҳсулот ишлаб чиқарилмоқда. Сополдан тайёрланган идишларга республикамиз ва қўшни Туркманистон шаҳар-қишлоқларида талаб катта. Завод коллективи бу йил 720 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаради.

Суратларда: сополсоз уста Самандар Жонибеков (ўнгда) болалар хуштаги «Булбулча»ни созламоқда. Хуштак кичкинтойга маъқул келди.

Қ. ОТАЕВ фотоси, (ЎзТАГ).

АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

ЭСКИ УЙ КЕРАК БЎЛИБ ҚОЛДИ

Бу музей биронта ҳам саёҳатномада кўрсатилмаган бўлса-да, аммо экспозициясининг бойлиги жиҳатидан кўпгина этнографик тўпламлардан қолишмайди. Музейни яратган Арманистоннинг Воскеваз қишлоғидан мактаб ўқувчиси Рафиқ Галстяннинг юртдошлари шундай дедилар.

Бундан икки йил аввал Галстянлар оиласи янги уй қурмоқчи бўлди. Қарийб бир ярим аср хизмат қилган эски уйни бузмоқчи бўлишди. Лекин оилавий маслаҳатда бирдан Рафиқ қўҳна уйнинг ёнини олиб қолди ва музей қилиш учун беришларини сўради. Эски ашёлар музейи учун.

Ўшандан бери бола мактабдан қайтиб келдими, дарсини тайёрлаб бўлгач, экспонат излаб, ҳовлима-ҳовли юриб кетади. Қўшни қишлоқларга ҳам бориб келади. Қўйингчи, унинг илтимосига биноан кампирлар қанчадан-қанча қўҳна сандиқларни очдилар. Шундай қилиб, коллекция тезда тўлди.

Эски уй ҳақиқий музейга айланди, уйнинг деразалари йўқ-ёруғлик шипдаги туйнукдан тушади. Уйнинг ўртасида қадимги миллий печь турибди. Қорайиб кетган деворлар бўйлаб ошхона идиш-асбоблари, кийим-кечак, деҳқончилик иш қуроллари ёйилган. Буларнинг ҳаммаси арман деҳқонининг турмушини кўрсатади.

Эски уй ана шундай яраб қолди. (ТАСС).

«Совет Ўзбекистони»нинг навбатда сони 4 декабрда чиқади.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

1 ДЕКАБРЬ, ШАНБА

МОСКВА I. 9.00 — Время. 9.40 — Шахмат. Жаҳон чемпионати. 9.55 — Концерт. 10.25 — Спортлото. 10.35 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 11.05 — Сизга манзур адабиётлар. 11.50 — Концерт. 12.20 — Москвичка. 13.50 — Сиз бунга қодирсиз. 14.35 — Фильм-концерт. 14.50 — Оила ва мактаб. 15.20 — Дунё воқеалари. 15.35 — Мўъжизасиз мўъжизалар. 16.35 — Ҳамдўстлик. 17.05 — Ҳужжатли фильм. 17.15 — Сиёсий шарҳ. 17.45 — Музикали саёҳат. 18.30 — Ю. А. Жуков суҳбати. 19.00 — Инсон ва космос. 19.50 — 1984 йил қўшиқлари. 21.30 — Время. 22.05 — Қишки этюд. 22.35 — Хоккей. СССР чемпионати. «Химик» — «Динамо» (Москва). 23.45 — Шахмат. Жаҳон чемпионати. 24.00 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Агар соғлом бўлай десанг. 9.30 — А. Серафимович ижоди саҳифалари. 10.20 — Ростов-Дон телевидение студиясининг программаси. 11.20 — Тонгги почта. 11.50 — Кинотомошабин ҳамроҳи. 12.35 — Илмий-оммабоп фильм. 12.45 — Концерт. 13.15 — Саёҳатчилар клуби. 14.15 — Мультфильмлар. 14.50 — Музикали киоск. 15.20 — Останкино концерт студиясида ёшлар учун кўрсатув. 17.10 — Баскетбол. СССР чемпионати. «Спартак» (Владивосток) — «Динамо» (Тбилиси). 17.50 — Поэзия. 18.25 — Музика шундай яратилади. 19.45 — Здоровье. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Халқаро обзор. 21.00 — Ҳужжатли фильмлар. 21.30 — Время. 23.05 — Жаҳон киноси усталари. 23.45 — Баскетбол. СССР чемпионати. «Строитель» (Киев) — «Жальгирис».

2 ДЕКАБРЬ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Телефильмлар. 10.05 — Фильм-концерт. 10.35 — Будильник. 11.05 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.05 — Здоровье. 12.50 — Тонгги почта. 13.20 — Қишлоқ янгиликлари. 14.20 — Музикали киоск. 14.50 — Киноочерк. 15.15 — Солдат ҳақида қисса. Бадиий фильм. 16.40 — Ўртоқ қўшиқ. 17.25 — Саёҳатчилар клуби. 18.35 — Халқаро панорама. 19.20 — Мультфильм. 19.40 — Норвегия ҳақида қўшиқ. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол шарҳи. 22.35 — Бадиий гимнастика бўйича Интервидение кубоги. 23.25 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг. 9.20 — Телефильм. 9.30 — Ритмик гимнастика. 10.00 — Рус тили. 10.30 — Сув полоси бўйича Европа чемпионларининг кубоги. 11.00 — Концерт. 11.50 — Ҳужжатли фильм. 12.05 — Мультфильмлар. 12.25 — Хоккей. СССР чемпионати. «Крылья Советов» — «Сокол». 13.00 — Эртак ҳузурида меҳмонда. 14.25 — Ҳайвонот оламида. 15.25 — Стадион ҳамма учун. 15.55 — Цирк. 16.40 — Инженер Гариннинг инқирози. Бадиий фильм. 3-серия. 17.45 — Дунё ва ёшлар. 18.20 — Баскетбол. СССР чемпионати. МАСК — «Динамо» (Тбилиси). 19.00 — Концерт. 19.40 — Телефильм. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Тўпли хоккей бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Олмаота) — «Зорки». 21.30 — Время. 22.05 — Кўк чироқлар. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Ахборот. 10.25 — Ёдгорлик. Бадиий фильм. 12.00 — Спортда эришилган ғалабалар республика юбилейига. 12.30 — Шунчаки ҳазил. 13.35 — Ўқитиш мазмуни. 14.05 — Йўл ҳаракати хавфсизлиги учун. 14.40 — Реклама. 18.05 — Ўйлаб топ. 18.35 — Мультипанорама. 19.20 Манзарали фильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Цирк, цирк, цирк. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Дам олиш концерти. 21.30— Время. 22.05 — Шаҳарликлар. Бадиий фильм.

ҚИРҒИЗИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

РАДИО

1 ДЕКАБРЬ, ШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Лирик концерт. 9.30 — Халқ талантларининг концерти. 10.15 — Дугоналар. 11.30 — О. Отажонов куйлайди. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Хатларингизни ўқиб. 14.00 — Сув, ер ресурслари муҳофазаси ва ўрмон хўжалиги. 17.00 — Мусиқа ва саҳна. 18.15 — Халқаро кундалик. 18.30 — Халқ саломатлиги — мамлакат бойлиги. 19.25 — Ёшлик. 21.00 — Лаос Халқ Демократик Республикаси эълон қилинган кунга. 21.10 — Шанба оқшомида. 22.30 — Ўзбек классик қўшиқлари.

2 ДЕКАБРЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Радиотингловчилар таклиф этган программа асосида концерт. 9.15 — Табассум. 11.30 — Студент ва ёшларнинг талабларига биноан концерт. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Меҳнат ветеранлари, Сизлар учун. 14.00 — Сифат кўрсаткичи — ишимизнинг бош мезони. 15.40 — Театр микрофон олдида. 18.15 — Халқаро кундалик. 18.30 — Музикали салом. 19.25 — Ёшлик. 21.10 — Табассум. 22.30 — Н. Ҳасанов қўшиқлари.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

5 ДЕКАБРДАН БОШЛАБ

Ўзбекистон ССР халқ артисти О. ТОШКЕНБОЕВ, Татаристон АССРда хизмат кўрсатган артист З. МУСТАФИНА,
Ленин комсомоли мукофоти лауреати Д. ТОШКЕНБОЕВА ва артист В. ШЕПОВАЛОВЛАР иштирокида

«КЕЛИНГ, КУЛИШАЙЛИК!»

МАСҲАРАБОЗЛАР ГРУППАСИНИНГ
ТОМОШАЛАРИ

Томошалар: соат 19.30 да, шанба кунлари 16.00 ва 19.30 да, якшанба кунлари 13.00, 16.00 ва 19.30 да бошланади.

Касса соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.

Коллектив заявкалар қабул қилинмоқда.

Справкалар учун телефонлар: 44-35-91, 44-35-84.

●

«Главташкентстрой»
«Строймеханизация»
трестининг
2-МЕХАНИЗАЦИЯ БОШҚАРМАСИ
минорали кранлар ва автомобиль кранлари машинистларини (ҳайдовчилардан)

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати 4, 5 ва 3 ой.

Ўқиш ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда рус тилида олиб борилади.

Стипендия — 75 сўм.

Минорали кранларнинг машинистларини тайёрлаш курсларига 18 ёшдан юқори бўлган қизлар ҳамда Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматни ўтаб қайтган йигитлар қабул қилинади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Жануби-Ғарбий саноат зонаси (метронинг «Собир Раҳимов» станцияси; 29, 103, 122-автобусларнинг «7-Автопарк» бекати).

Ю. А. ГАГАРИН НОМЛИ ТЕХНИКУМИ ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Машғулотлар — 1984 йил 15 декабрда бошланади.

Авиация техникумига ўқишга киришга 8-синф ўқувчилари ва мактабни битирувчилар таклиф қилинади.

Техникум адреси: Тошкент шаҳри, Куйбишев кўчаси, 12-уй (2, 3, 4, 13, 22, 25, 28 -трамвайлар; 26, 52, 58, 68, 133-автобусларнинг «Инқилоб хиёбони» автостанцияси» бекати).

●

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ АМАЛИЙ ФИЗИКА ИЛМИЙ-ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИ

лабораториялар бўйича вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Катта илмий ходим: атом ядроси физикаси (фан кандидати);

кичик илмий ходим: эмиссион электроника.

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Вузгородок, университет маъмурий биноси, 2-қават, 213-хона, кадрлар бўлими.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Иқтисод институти коллективи катта илмий ходим Э. С. Тўхтаевга онаси

Тўти ТУХТАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси ва телефонлар: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси.